NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

LETO XII

ŠTEVILKA 106

JANUAR 1984

LETNA SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZKS

Krepiti izvoz

Ocena delovanja Zveze komunistov v občini na letni seji ob koncu lanskega leta je bila predvsem ocena uresničevanja sklepov zadnjih sej CK ZKJ in CK ZKS. Ti sklepi pa imajo dolgoročnejši pomen, zato so bili hkrati tudi podlaga za načrtovanje aktivnosti občinske organizacije v prihodnjem obdobju. Na tej seji, 28. decembra, so izvolili za novega sekretarja predsedstva OK ZKS Tonija Turka, za člana občinskega komiteja pa Toma Bratiča in Vero Miljkovič. Ko so delegati razpravljali tako o poročilu in o nadaljnjih nalogah pri uresničevanju politike Zveze komunistov, so imele največji odmev javno razprave o družbenoekonomskih razmerah in naporih za uresničevanje stabilizacijske politike.

Ocenili so, da se družbenoekonomske razmere niso bistveno spremenile, da se nadalje zaostrujejo, kar je čutiti v vsaki organizaciji združenega dela na poseben način, ko gre za oskrbo s surovinami, z reprodukcijskim materialom, energijo in končno tudi, ko gre za vprašanje cenovne politike. Kljub temu pa združeno delo iz občine dosega dobre poslovne rezultate. Doseženi uspehi potrjujejo, da je izvozna usmerjenost prava smer in edina možna pot, da se izkopljemo iz sedanjih težav in da na kvalitativno drugačnih temeljih gradimo družbenoekonomske odnose tudi znotraj Jugoslavije. Kot je bilo že večkrat slišati, je občinsko združeno delo doseglo takšen položaj predvsem zaradi že v preteklosti zastavljene izvozne politike, še posebej v usnjarski in lesni industriji. Toda kljub temu so ugotavljali, da nam realne mednarodne, tako gospodarske kot politične ter razmere, v katerih je naša družba, ne dovoljujejo pretiranega optimizma in samozadovoljstva. To narekuje, so menili, da se komunisti v naših največjih proizvodnih organizacijah združenega dela še bolj zavzemajo, da se dosledno nadaljuje z zastavljeno izvozno politiko, da pa se morajo v izvozna prizadevanja kar najbolj vključiti tudi vse manjše organizacije združenega dela.

»Čeprav je te naloge mogoče uspešno realizirati ob ustreznih pogojih, ki jih opredeljujejo v okviru Jugoslavije in so le-ti odraz naših obveznosti v zvezi z odplačevanjem tujih posojil in mnogih notranjih razvojnih problemov in neskladij, ostaja vendarle ključ za večje rezultate in za zmanjšanje zunanjih vplivov na gospodarjenje vsake OZD, najprej in predvsem v rokah vsakega delovnega kolektiva posebej. Osnovne organizacije ZK ugotavljajo mnoge slabosti v organizaciji dela v odnosu do dela, pri nagrajevanju po delu in delovnih rezultatih, v odnosu do družbene lastnine, pri odgovornosti, itd. Mnogi komunisti, delavci v neposredni proizvodnji in poslovodni organi se spopadajo s temi vprašanji vsak dan. Marsikje je večkrat čutiti, da so nemočni, marsikje pa ta prizadevanja niso vztrajna in dosledna. Zato bi se morale osnovne organizacije ZK in posamezni komunisti v okviru sindikata in ZSM, zlasti pa v samoupravnih organih, bolj odločno in z osebnim zgledom zavzeti za novo kvaliteto samoupravnih odnosov v vsakem delovnem okolju in ne dopustiti, da bi se zaradi zaostrenih razmer uveljavila samovolja in nedelo«.

To misel iz uvodnega referata Jožeta Perparja so potrdili že drugi razpravljalci. Spregovorili so o pomembnih investicijskih naložbah v lanskem letu, med katere sodi nedvomno tudi sanacija oskrbe z vodo, ki pa se bo morala nadaljevati. Zato so podprli akcijo za realizacijo II. faze oskrbe z vodo, ki jo bomo izpeljali lahko le tako kot prvo fazo.

Zaobšli niso tudi kadrovske politike in usposabljanja kadrov za najodgovornejše naloge v združenem delu in političnem sistemu in se zavzeli, da te dolžnosti opravljajo sposobni, ustvarjalni, delovni in neobremenjeni ljudje. Ugotavljali so, da doslej še ni odločnejšega premika pri ugotavljanju odgovornosti aktivnosti komunistov, čeprav je to statutarna obveza, da se najmanj enkrat letno oceni delo vsakega člana ZK. Ta in odprava slabosti, ki se kažejo zlasti pri sprejemanju v Zvezo komunistov, ostaja tudi ena od pomembnih nalog vsake osnovne organizacije.

ZAKLJUČNI RAČUNI ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA 1983

Presoja o gospodarjenju

Sindikat že nekaj let vodi akcijo »Zaključni računi organizacij združenega dela«. Tudi letos je tako in še temeljiteje se lotevajo te akcije. Programi za aktivnost so jasni, pa kljub temu velja opozoriti, da je prvo, kar moramo storiti, da se lotimo obravnave svojega dela in poslovanja, gospodarjenja in upravljanja z družbenimi sredstvi tako zavzeto in odgovorno, kot če bi bilo to gospodarjenje z lastnimi, zasebnimi sredstvi. Pravzaprav mora biti presoja o delu in gospodarjenju z družbenimi sredstvi še odgovornejša.

Za uspeh akcije je zlasti pomembno, kako bodo pripravljena poslovna poročila. Zato se sindikati zavzemajo, da morajo poročila o poslovanju v letu 1983 nazorno prikazati, kolikšen dohodek na delavca in kolikšen dohodek na angažirana sredstva so dosegli v primerjavi s sorodnimi organizacijami združenega dela in v podskupini dejavnosti. Pokazati morajo, v kolikšni meri je ta dohodek rezultat večje proizvodnje, višje produktivnosti, boljšega koriščanja proizvodnih zmogljivosti in zmanjševanja materialnih stroškov, združevanja dela in sredstev, uveljavljanja lastnega znanja, inovacij, posodabljanja tehnološkega in proizvodnega procesa in izvoza, koliko pa je zgolj posledica doseženih cen lastnih proizvodov in storitev. Razprava torej temelji na dejstvu, da so delavci ene temeljne organizacije združenega dela le del celotnega združenega dela, da so ekonomsko in produkcijsko med seboj odvisni in povezani z delavci v drugih temeljnih organizacijah združenega dela v okviru reprodukcijske povezave v slovenskem in jugoslovanskem prostoru. Prav tako mora razprava delavcev v materialni proizvodnji temeljiti na dejstvu, da se ustvarja dohodek z družbenimi sredstvi ter da so k ustvarjanju tega dohodka prispevali tudi delavci v družbenih dejavnostih, ki pridobivajo dohodek s svobodno menjavo dela. Razprava delavcev v družbenih dejavnostih pa mora temeljiti na spoznavanju o materialnem položaju, v katerem smo, in predvidevanjih, da svojo dejavnost organizirajo tako, da čimbolj pripomorejo k rasti družbene produktivnosti dela in dohodka.

Jasno je tudi, da razprave o rezultatih dela ne smejo biti same sebi namen, ravno na teh temeljih se mora začrtati delo in poslovanje za letošnje leto.

Geodetska služba je te dni slavila štirideset letnico svojega delovanja. Ob tej priliki je bila na naši geodetski službi tudi krajša slovesnost. Več o njihovem delu bomo objavili v prihodnji številki.

SOCIALNOVARSTVENE POMOČI PO NOVEM

Enotna merila in enotni postopki

Čeprav so bile skupnosti socialnega varstva ustanovljene tudi zato, da bi se zadeve, ki jih ponavadi poimenujemo socialna politika, lahko urejale enotno in usklajeno, se v tej svoji vlogi še niso v celoti uveljavile. Problem, ki ga vseskozi ugotavljamo, ko razpravljamo o delovanju skupnosti socialnega varstva v naši občini, da namreč ne uresničuje te svoje usklajevalne vloge, v Sloveniji nikakor ni osamljeno.

Dober pripomoček, ki ga bomo dobili to leto, bo samoupravni sporazum o socialnovarstvenih pomočeh in o prispevkih za socialnovarstvene storitve in bo veljal enotno za vso republiko. Sporazum je zdaj v fazi predloga, čeprav je bilo predvideno, da naj bi bil do konca lanskega leta že sprejet in začel veljati sredi tega leta. Vendar je prav, da ga je skupščina socialnega varstva Slovenije na zadnji seji obravnavala šele kot predlog in zahtevala malo dalj časa, da bi ga lahko povsod temeljito pretehtali in proučili. Načelno pravzaprav ni bilo nobenih zadržkov, dobil je celo popolno podporo, saj bo gotovo odstranil neskladja in različno uveljavljanje pravice do raznih vrst socialnih pomoči v posameznih občinah. Pomisleki so veljali predvsem tistim konkretnim določbam, ki bodo uravnavale obseg in metode priznavanja pomoči, ki jih poznamo v naši republiki blizu 20, uveljavljajo pa se v različnih interesnih skupnostih — pokojninsko-invalidskega zavarovanja, socialnega skrbstva, zaposlovanja, stanovanjske skupnosti, zdravstvene skupnosti in še kje. Zdaj ima vsaka skupnost svoja merila, svoj način dela, svojo komisijo ali več komisij in tako se včasih tudi zgodi, da desnica ne ve, kaj dela levica. Novi samoupravni sporazum hoče to delo poenotiti, zato pa je potrebna tudi dobro delujoča skupna evidenca prejemnikov socialnovarstvenih pomoči, ki jo v naši občini izvaja center za socialno delo.

Sporazum pa narekuje tudi težji gospodarski položaj, ki ima na eni strani za posledico manj denarja za družbene pomoči, na drugi pa vse več posameznikov in družin, ki so takšne pomoči potrebni. Čeprav je tudi v naši občini ena od osnovnih usmeritev na področju socialne politike ustvarjati takšne pogoje dela, zaposlovanja in nagrajevanja, da si bo vsak lahko zagotavljal socialno varnost z lastnim delom, to nikakor ne zmanjšuje prizadevanj, da je treba tistim delavcem in občanom, ki svoje socialne varnosti ne morejo zagotavljati sami, pomagati in da je to njihova pravica, vendar pa s takšnimi pomočmi (eno ali več) ne morejo in ne smejo biti v ugodnejšem socialnem položaju od najprej omenjenih. Zato je silno pomembno, da bo skupna evidenca prejemnikov socialnovarstvenih pomoči redno spremljala to področje in s svojimi podatki in ugotovitvami dajala organom (enemu ali več) trdno osnovo za pravične odločitve. Skupna evidenca torej ni sama sebi namen, temveč strokovni pripomoček za dobro delo na tem občutljivem področju.

Samoupravni sporazum o socialnovarstvenih pomočeh in o prispevkih za socialnovarstvene storitve smo dali v javno obravnavo tudi v naši občini. Njegovo besedilo je bilo objavljeno v 12. številki Delegatskega poročevalca in nanj je skupnost socialnega varstva opozorila vse interesne skupnosti na področju družbenih dejavnosti, dobile ga bodo vse delegacije in prav bi bilo, da ga niti v organizacijah združenega dela niti v krajevnih skupnostih ne bi samo preleteli, temveč temeljito prebrali in skupnosti socialnega varstva posredovali tudi svoje pripombe in predloge. Skupnost socialnega varstva je v letošnjem programu dela tudi zapisala, da je treba določbe tega sporazuma čeprav še ni stopil v veljavo, pri svojem delu že upoštevati. Tako bi s praktičnimi izkušnjami postopno ustvarjali možnosti za popolno uveljavitev takrat, ko bo v celoti sprejet. Na področju otroškega varstva bo vnesel veliko sprememb, saj bo denarne pomoči treba postopno spreminjati v funkcionalne oblike dela, kar bo v naši občini pomenilo tudi večje finančne obremenitve.

M. V.

Zbiranje denarja pokopališče

a vrhniško pokopališče doslej krajani prispevali tisoč dinarjev. Odziv na ijo krajevne skupnosti avno velik, toda ljudje pokazali pripravljenost voljo, da zgradijo vežico uredijo pokopališče, vijo na vrhniški krajevni pnosti. Vendar jih je še iko, ki se niso odzvali zivu, zato lahko na krani skupnosti upravičeno čakujejo tudi njihovo delovanje. Zbrati morajo nreč še 1,5 milijona dijev za odplačilo brezostnega posojila SKOS-u.

oleg krajanov je pretežni sredstev prispevalo vrhko združeno delo. Odzvali se tudi obrtniki. Franc dič, Niko Dobrovoljc in ez Nagode, ki so opravili tna dela. Nekatere dene organizacije in tudi kra- namesto vencev nameo denar za ureditev pokošča. Na krajevni skupnoa ponovno obveščajo še rat vse, ki »obveznosti« niso poravnali, da jim pogajo zbrati manjkajoča dstva.

bveščajo, da bodo za prinjo številko časopisa privili tudi poimenski seznam h, ki so doslej prispevali ar.

Pred vrati so volitve

Po amandmajih k ustavi SRS je za nosilce delegatskih funkcij v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in skupščinah SIS trajanje mandata določeno na dve leti. Zato v letošnjem mesecu marcu poteče mandat nosilcem najodgovornejših dolžnosti, ki so bili izvoljeni v 1982 letu na splošnih državnih volitvah za mandatno obdobje 1982-86.

Tokratne volitve so torej volitve že izvoljenih delegatov na odgovorne delegatske dolžnosti. Torej vsem članom temeljnih delegacij štiriletni mandat člana delegacij še teče. Zato neposrednih volitev delovnih ljudi in občanov v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ne bo.

Na podlagi stališč posameznih družbenopolitičnih organizacij je P OK SZDL na svoji seji 18. 1. 1984 sprejelo določene usmeritve in sklepe, ki so opredelili nadaljnje aktivnosti pri iskanju kadrovskih rešitev za odgovorne nosilce delegatskih funkcij.

Večina dosedanjih nosilcev teh dolžnosti je ponovno evidentirana za možnega kandidata za isto dolžnost in le tam, kjer obstajajo utemeljeni razlogi, so predlagani novi kandidati. V zvezi z vsemi omenjenimi sklepi in stališči je P OK SZDL soglašalo, da gre za kadrovske spremembe v SIS za telesno kulturo, v skupnosti otroškega varstva in samoupravni stanovanjski skupnosti.

Na podlagi sprejetih usmeritev je bila vodena aktivnost za kadrovske rešitve v omenjenih skupščinah. Na podlagi pogovorov s posameznimi možnimi kandidati in usklajevanja v OK ZKO za kadrovska vprašanja je oblikovan naslednji predlog možnih kandidatov:

1. Skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti:

— za predsednika Andrej Gramnovčan,

— delegatsko bazo ima v GG TOZD Vrhnika;

— za podpredsednika Urh Stane, delegatsko bazo ima v LIKO, TOZD Tovarna stolov Verd.

2. Skupščina skupnosti otroškega varstva:

— za predsednika Boža Gorup, — delegatsko bazo ima v KS Dragomer;

— za namestnika predsednika Edvard Tegelj,

— delegatsko bazo ima v IUV TOZD Usnjarna Vrhnika.

3. Skupščina telesnokulturne skupnosti:

— za predsednika Janez Repar

M. S.

Olimpijski plamen na Vrhniki

Prvič v zgodovini potuje olimpijski plamen skozi Slovenijo, tako tudi prvič skozi Vrhniko. Na Vrhniki bo osrednja prireditev 1. februarja ob 16. uri pred večnamensko halo (Cankarjeva knjižnica, trgovina IUV). Plamenico za zimske olimpijske igre v Sarajevu bo na prireditveni prostor prinesel 74-letni Karel Štirn, zgledni dolgoletni športnik in še vedno aktivni športni delavec.

Sindikat o stabilizacijskih prizadevanjih

Ko so delegati na 8. seji občinskega sindikalnega sveta obravnavali načrt uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije v občini, so se hkrati dogovorili tudi za smernice za delo organov občinskega sveta zveze sindikatov pri uresničevanju tega programa. Prevladalo je mnenje,da bo treba okvirni program delovanja še bolj konkretizirati in operacionalizirati posamezne naloge, ki jih bodo izvajali posamezni organi, saj je treba tudi v sindikatih spremeniti oblike in metode delovanja, da bo jasno, kaj mora kdo storiti in za kaj tudi odgovarja.

Pri obravnavanju ocene delovanja delegatskega sistema v občini so se zavzeli, da tudi vse osnovne organizacije pripravijo ocene delovanja delegacij v njihovih sredinah, ki naj dajo odgovor tudi na vprašanje, koliko so delegati usposobljeni za opravljanje funkcije in pod kakšnimi pogoji delujejo.

Podprli so tudi izhodišča za izvedbo II. faze sanacije oskrbe z vodo v občini.

Osnutek programa II. faze oskrbe z vodo

I. NAMEN INVESTICIJE, POVZETEK

Z izvedeno prvo fazo sanacije preskrbe z vodo v občini je rešen le prvi cilj dolgoročnega in načrtnega reševanja preskrbe s pitno vodo. S prvo fazo sanacije je torej zagotovljen ustrezen vir pitne vode obstoječim porabnikom vode iz javnega vodovoda s tem, da so izboljšane tudi tlačne razmere. Že v razpravi o prvi fazi je bilo ugotovljeno, da z izvedbo prve faze ne bomo rešili vrsto problemov v občini in jih bomo reševali v naslednjih fazah. Na osnovi generalne rešitve je bil že v razpravi o prvi fazi izdelan okvirni program prednostnih nalog druge faze. Investitor je pridobil programske projekte za drugo fazo, ki služijo za pripravo programov in njihovo sprejemanje.

Pri programu druge faze sanacije izhajamo iz naslednjih ciljev:

— zagotoviti racionalno obratovanje vodovoda s povečanjem obratovalne pripravljenosti;
— zagotoviti pitno vodo višje ležečim območjem Vrhnike, Borovnice in Dragomerja;
— za največje porabnike pitne vode za tehnološko porabo zagotoviti ločeno oskrbo;
— ustvariti možnosti priključevanja lokalnih vodovodov na javni vodovod;
— zagotoviti po potrebi naprave za pripravo vode.

Navedenih ciljev ne bo mogoče doseči na celotnem območju občine z izvedbo II. faze. Možno pa je z drugo fazo rešiti ključne probleme, ki jih z rednimi finančnimi viri ni mogoče rešiti v krajšem času. Predvidevamo, da bi preostale probleme lahko reševali iz predvidenih virov financiranja komunalnega gospodarstva pod pogojem, da so ti viri uvedeni in da v bodoče preprečimo obremenjevanje virov in omrežja z novimi porabniki ali s povečano porabo, ne da bi povzročitelj pokril stroške za povečane zmogljivosti. Problematiko oddaljenih krajev (Pokojišče, Zaplana), ki ni vključena v program druge faze, pa bo potrebno reševati na podlagi posebnih programov.

V program druge faze so uvrščeni le cevovodi in objekti, ki predstavljajo primerno omrežje in naprave. Dosledno vztrajanje na tej ločnici je pomembno, ker imamo v občini v skladu s predpisi že dolgo predpisano plačevanje stroškov za izgradnjo sekundarnega omrežja s strani tistih, ki se priključujejo na vodovod. Vključevanje sekundarnih cevovodov v program druge faze bi torej pomenilo solidarnostno financiranje stroškov, ki so jih številni porabniki že morali — ali jih bodo še — morali sami plačati. Zato bi morali novi porabniki v celoti nositi stroške izgradnje ali potrebne rekonstrukcije sekundarnih cevovodov in seveda tudi hišnih priključkov. V okviru izgradnje druge faze je pomembna tudi opredelitev odnosa do tistih, ki se bodo šele priključili na javni vodovod. Novi porabniki doslej s ceno vode niso sodelovali pri financiranju izgradnje vodnih virov in primarnega omrežja. Zato jih pri priključevanju s tega stališča ne bi bilo mogoče izenačiti z obstoječimi porabniki. Predvideno je, da bi novi porabniki pred priključitvijo plačali tudi določen prispevek za primarno omrežje, ki se zmanjša za plačani samoprispevek. Pred določitvijo predloga programa druge faze se morajo pristojni organi nujno izreči o finančnih obveznostih novih porabnikov. V končnem programu druge faze bo možno uvrstiti gradnjo primarne mreže in objektov le v tistih območjih, v katerih bo doseženo soglasje pristojnih organov s predpisano ureditvijo po načelih urejanja stavbnih zemljišč o sofinanciranju dogovorjenih stroškov.

Program druge faze sanacije zajema:

1. zagotovitev gravitacijske oskrbe Borovnice,
2. zagotovitev pitne vode v visokih conah Vrhnike, Borovnice in Dragomerja,
3. izgradnja cevovoda za oskrbo s tehnološko vodo velikih porabnikov na Vrhniki,
4. priključevanje lokalnih vodovodov na Drenovem griču, na Logu in v Dragomerju,
5. potrebne večje rekonstrukcije primarnega omrežja,
6. izgradnja primarnega cevovoda za zagotovitev nemotene oskrbe tistih delov občine, ki nimajo zagotovljenih ustreznih tlačnih razmer,
7. izgradnjo novega vodnjaka.

V program ni vključena čistilna naprava, ker sedaj znane lastnosti vode ne zahtevajo predhodnega čiščenja.

Stroški za izvedbo programa so ocenjeni na 149.000 din. Pri tem so upoštevane cene ob koncu leta 1983.

Pretežni del sredstev za izvedbo programa je predviden iz samoprispevka občanov. Samoprispevek v višini 1 % naj bi veljal 5 let. Manjši del sredstev naj bi zagotovila Območna vodna skupnost Ljubljanica-Sava, kar je potrebno uskladiti z njenimi plani. Med finančne vire je vključen tudi del amortizacije in sredstva za razširjeno reprodukcijo. Krediti so predvideni le za premoščanje priliva samoprispevka za zagotovitev čimhitrejše gradnje. Med vire je vključen tudi del sredstev, ki jih bodo prispevali novi porabniki za razširjeno reprodukcijo.

Dinamika izvajanja del je pogojena s prilivom samoprispevka in z možnostmi kreditiranja. Predvidevamo razčlenitev na več investicij, da zagotovimo čimhitrejše angažiranje zbranih sredstev.

Po izgradnji II. faze zaradi stroškov obratovanja ne predvidevamo večjega porasta cene vode. Ceno pa bo zvišala povečana amortizacija. Vpliv povečanja amortizacije bo zmanjšan v sorazmerju s povečano porabo vode. Povečana amortizacija bo izboljšala materialne možnosti za večje rekonstrukcije in tudi gradnjo omrežja in bo s tem zmanjšana potreba po vključevanju večjih sredstev za razširjeno reprodukcijo v ceno vode.

Amorti acija ne bo povzročila povečanja cene, če bi narastla poraba vode za cca eno tretjino. Ob negativnem vplivu amortizacije na ceno vode je potrebno ugotviti, da je sedanja amortizacija nezadostna za enostavno reprodukcijo v tem delu komunalnega gospodarstva. Realna amortizacija je po uporabi predvidenih finančnih virov za razširjeno reprodukcijo nujen pogoj, da tudi v prihodnjih obdobjih ne bo potrebno uporabiti izjemnih ukrepov, kot sta sanacija in samoprispevek, za zagotovitev — pitne vode, ki je nujno potrebna za življenje in delo.

II. OPIS VLAGANJ

Predlog programa objektov je pripravljen na osnovi generalne rešitve preskrbe z vodo in za II. fazo sanacije izdelanih programsko-idejnih projektov. Zaradi omejenih finančnih sredstev ni bilo mogoče uvrstiti v program vseh nalog, katere bi bilo potrebno izvesti za zagotovitev optimalnih pogojev. Vključeni so tudi le objekti, ki imajo primaren pomen. Program sekundarnega omrežja, ki ga bo potrebno zgraditi za priključevanje lokalnih vodovodov, je izdelan posebej in bo v krajevnih skupnostih predstavljen skupaj s tem programom. Dopuščamo možnost, da bo ta program doživel določene tehnične spremembe, ko bo izdelana tehnična dokumentacija za posamezne objekte. Raven programskih-idejnih projektov namreč ne zadošča za dokončno določitev številnih tehničnih elementov, ki se določajo s tehnično dokumentacijo zahtevnejše ravni. V tem smislu ta program določa v prvi vrsti cilje in so ocenjeni objekti, ki jih je potrebno zgraditi za realizacijo teh ciljev.

Ta program, mora ustrezati dvema osnovnima zahtevama:

1. reševati najbolj pereče sedanje probleme in
2. omogočiti hkrati potrebne pogoje vodooskrbe za dolgoročni razvoj občine in posameznih območij.

Ker je voda nujen pogoj za razvoj in se tudi objekti gradijo najmanj za tri desetletja, je pri načrtovanju celotnega sistema upoštevan dolgoročni razvoj občine. Dolgoročni razvoj je upoštevan tudi pri programiranju posameznih objektov. Ker pa dolgoročni razvoj v prostoru še ni dokončno opredeljen, bo potrebno pri projektiranju posameznih objektov II. faze upoštevati odločitve, ki bodo sprejete z dolgoročnim planom občine (predvidoma ob koncu leta 1984). Program temelji na strokovnih zasnovah rabe prostora občine in zato lahko odločitve iz dolgoročnega plana spremenijo tehnične karakteristike posameznega objekta tega programa.

V nadaljevanju program obravnava objekte po skupinah nalog oz. ciljev II. faze sanacije preskrbe z vodo.

1. Gravitacijska oskrba Borovnice:

Borovnica je oskrbovana neposredno iz vodnjakov Borovniškega vršaja. V uporabi je ostal še izvir Malenci zaradi tega, ker voda iz centralnega vodovoda ne doseže višine nekaterih porabnikov, ki se sedaj oskrbujejo iz Malenc. V centralni sistem je vključen manjši zbiralnik na stari železniški postaji, ki je premajhen za zagotavljanje potrebnih rezervnih količin vode. Oskrba Borovnice je torej odvisna od neprekinjenega obratovanja črpalk. Takšen način oskrbe je obratovalno drag, hkrati pa negotov in nekvaliteten (njihanje tlakov).

Zaradi občutljivosti tlakov v omrežju na gibanje porabe in glede na prepustnost omrežja je navedena višina v posameznih delih višja ali nižja.

V Borovnici je torej najpomembnejša naloga druge faze zagotovitev gravitacijske oskrbe. V ta namen bo zgrajeno 700 m cevovoda od obstoječega cevovoda do zbiralnika, ki bo zgrajen zahodno od Borovnice nad železniško progo. Velik bo 450 kub. m.

2. Visoke cone

Več kot 70 % vseh prebivalcev občine je še sedaj oskrbovano s pitno vodo iz javnega vodovoda in imajo tudi stalno zagotovljen vsaj minimalni pritisk. Ustrezno z višino te večine porabnikov vode deluje celotni sistem preskrbe z vodo v občini. Manjši deli posameznih naselij ali tudi večji deli naselij, kot je Ligojna, ležijo nad višino, do katere lahko zgrajeno omrežje in zbiralniki zagotavljajo vsaj minimalni pritisk. Večji tlaki v celotnem omrežju zaradi teh višje ležečih porabnikov bi bili neracionalni, saj bi morali vso vodo črpati na višino, ki večini porabnikov ni potrebna. Poleg tega bi bili v večini cevovodov in hišnih instalacijah večji tlaki, kot dovoljuje kvaliteta standardnih materialov. Zaradi teh razlogov je predvideno reševanje preskrbe z vodo višje ležečih območjih s prečrpavanjem v zbiralnik na višjih legah in z ločenim omrežjem. V širšem območju občinskega javnega vodovda je predvideno oskrbovanje s pitno vodo v treh višinskih območjih. Prvo območje pokriva večino prostora območja javnega vodovoda. Drugo in tretje območje predstavlja visoke cone in jih imamo na Vrhniki, v Ligojni, Dragomerju in v Borovnici. Pri tem imamo v Borovnici visoke cone na dveh ločenih območjih, ki jih je potrebno ločeno reševati. Poleg teh visokih con so še na viših nadmorskih višinah nekateri večji porabniki (del JLA, kamnolom), katerih oskrbo bo mogoče ločeno reševati. Zagotavljanje oskrbe s pitno vodo v visokih conah je drago v primerjavi s stroški na večini oskrbnega območja. Pomembno je tako za zagotavljanje vode tam že živečim občanom kot tudi za nadaljnji razvoj občine. V ta območja Vrhnike in Borovnice je po sprejemu ukrepov za zavarovanje kvalitetnejšega kmetijskega zemljišča usmerjen znaten del stanovanjske gradnje. V II. fazi je predvidena izgradnja potrebnih objektov za visoki coni na Vrhniki ter visoko cono v Dragomerju in eno visoko cono v Borovnici. V program se vključeni objekti, ki zagotavljajo vodo na potrebni višini, medtem ko je izgradnja omrežja od zbiralnikov za visoke cone predvidena po načelih izgradnje sekundarnega omrežja.

2.1 Vrhnika:

Na Vrhniki je predvideno reševanje preskrbe z vodo v dveh visokih conah. Prvo predstavlja del območja pod (severno) magistralno cesto Vrhnika—Logatec. Za to cono je predvidena izgradnja črpališča, 300 m cevovoda do zbiralnika in zbiralnik. Pri nadaljnjih tehničnih pripravah bo za to cono proučena tudi možnost ločene oskrbe tega območja iz virov Zaplaninskega pokrova, ki so višji od zbiralnika nad Verdom in bi se zato območje

Drugo visoko cono predstavlja območje nad (južno) magistralno cesto Vrhnika—Logatec. Predvidena je izgradnja 1000 m dolgega cevovoda od križišča pri trgovini Mercator. — Hrib, črpališče in nato cevovod do zbiralnika ter ribnika. Prvi del novega cevovoda predstavlja tudi sicer nujno zamenjavo starega cevovoda, ki tudi nima potrebne prepustnosti glede na zahteve obstoječih porabnikov. Iz zbiralnika te visoke cone je mogoče s prečrpavanjem oskrbovati tudi JLA.

2.2 Borovnica:

V Borovnici je predvideno reševanje preskrbe z vodo v delu območja, ki leži nad Dolom. Manjši del tega območja leži v naslednji višinski coni. Za oskrbo prve visoke cone je predvidena izgradnja črpališča pri novem zbiralniku, 250 m cevovoda do zbiralnika ter zbiralnik za visoko cono. Naslednja visoka cona tega območja bo oskrbovana s prečrpavanjem vode iz predvidenega zbiralnika do višje ležečega zbiralnika.

2.3 Dragomer

Za oskrbo visoke cone v Dragomerju, ki jo predstavlja večji del starega naselja in manjši del novega naselja, je predvidena izgradnja črpališča 150 m cevovoda do zbiralnika in zbiralnik za visoko cono. Iz tega zbiralnika bo mogoče oskrbovati višje ležeče sedanje porabnike vode iz javnega vodovoda, ki nimajo ustreznih pritiskov ali imajo vodo le občasno. Nov zbiralnik za visoko cono pa bo tudi omogočil priključitev na javni vodovod tistim občanom, ki se sedaj oskrbujejo iz lokalnega vbodovoda. V Lukovici je predvidena izgradnja hidroforske postaje.

3. Priključevanje porabnikov iz lokalnih vodovodov

Številna območja v občini se še vedno oskrbujejo iz lokalnih vodovodov ali kapnic. To velja tudi za nekatera območja v oskrbovalnem območju javnega vodovoda. Možnosti za priključevanje teh porabnikov na javni vodovod so zelo različne. Tako imamo v krajevnih skupnostih Drenov grič, Log in Dragomer večji del gospodinjstev že priključen na javni vodovod in je za priključevanje gospodinjstev, ki se sedaj oskrbujejo iz lokalnih vodovodov, že zagotovljeno primarno omrežje. Večji problem pa predstavlja priključevanje območij, kot je Ligojna, Podlipa, zaselki v Borovniškem kotu, do katerih je potrebno najprej zgraditi cevovode in je šele nato mogoča gradnja omrežja v naseljih. Kvaliteta vode v lokalnih vodovodih pogosto ne ustreza zahtevam, ki jih mora izpolnjevati pitna voda. V skladu z možnostmi finančnih virov II. faze sanacije in doslej izkazanega interesa krajevnih skupnosti je s tem programom predvideno zagotavljanje možnosti za priključevanje porabnikov, ki se sedaj oskrbujejo iz lokalnih vodovodov na Drenovem griču, na Logu, v Dragomerju in v Bistri. Predvidena rekonstrukcija cevovoda skozi stari del Borovnice bo izvedena tako, da je možno kasnejše podaljšanje cevovoda do zaselkov v borovniškem kotu.

Ta program zagotavlja ustrezne objekte primarnega pomena za priključevanje novih porabnikov. Za izgradnjo sekundarnega omrežja je pripravljen poseben program in bo njegovo financiranje urejeno po načelih urejanja stavbnih zemljišč v skladu z dogovori Krajevna skupnost — Enota za stavbna zemljišča pri Samoupravni komunalni interesni skupnosti. Pred dokončno opredelitvijo tega dela programa je nujen trden dogovor o načinu priključevanja novih porabnikov s prizadetimi krajevnimi skupnostmi. Večina omrežja lokalnih ovdovodov ne ustreza zahtevam, ki jih mora izpolnjevati sekundarno omrežje, zato bo potrebna gradnja ali prehodne rešitve v soglasju z upravljalcem javnega vodovoda.

Kljub temu, da nekatera območja z lokalnimi vodovodi niso uvrščena v ta program, ni izključeno sodelovanje II. faze sanacije v teh območjih. V okviru finančnih možnosti in interesov posameznih krajevnih skupnosti obstajajo možnosti, da se v program II. faze sanacije uvrstijo nekateri nujni ukrepi za izboljšanje predvsem kvalitete vodooskrbe v območjih z lokalnimi vodovodi.

3.1 Območje Drenovega griča, Loga in Dragomerja:

V vsaki od navedenih krajevnih skupnosti se večje število gospodinjstev in tudi javnih objektov oskrbuje iz lokalnih vodovodov. Od Vrhnike do Lukovice poteka primarni cevovod s tem, da je zagotovljena še povezava od Sinje gorice preko Blatne Brezovice in Bevk do Loga. Za oskrbovanje celotnega območja obstoja vrsta problemov. Slabe tlačne razmere povzroča velika razdalja od zbiralnika nad Verdom, cevovod je napajan preko cevovodov, ki so speljani skozi mesto Vrhnika, kjer je hkrati tudi največja poraba, cevovod nima ustrezne zmogljivosti. Za izboljšanje oskrbe (tlakov) obstoječim porabnikom in priključevanje novih porabnikov je predvidena izgradnja zbiralnika na Logu s povezavo na obstoječi cevovod Vrhnika—Lukovica. Poleg zbiralnika bo povečanje porabe vode v tem območju omogočala s tem programom predvidena rekonstrukcija cevovodov na Vrhniki (Robova) in v Sinji gorici (Ščetinarna — Opekarna) ter izgradnja novega cevovoda od Verda do Sinje gorice. S tem programom so še predvideni potrebni posegi na primarnem cevovodu za priključitev sekundarnih cevovodov, objekti za oskrbo visoke cone v Dragomerju, ki hkrati omogočajo priključevanje novih porabnikov in manjši napajalni cevovod v Drenovem griču.

3.2 Bistra:

Priključitev naselja Bistre je mogoča po izgradnji sekundarnega omrežja v naselju. Na novem primarnem cevovodu bo izvršena manjša predelava, ki bo zagotovila tudi potrebe rezerve vode za požar in v času okvare.

3.3. Borovnica:

Z zagotovitvijo pogojev za preskrbo z vodo prve visoke cone bo v tem območju omogočena priključitev vseh porabnikov. Priključitev ostalih območij ni predvidena. Z že omenjeno rekonstrukcijo cevovoda skozi centralni del naselja bo zgrajen nov cevovod do roba naselja z ustreznimi zmogljivostmi, ki dopuščajo kasnejše nadaljevanje gradnje do zaselkov v borovniškem kotu.

4. Rekonstrukcija cevovodov

Del obstoječega omrežja je dotrajan oz. njegova prepustnost ne ustreza porabi. V program je uvrščena le rekonstrukcija tistih odsekov omrežja, ki so najbolj kritični s stališča prepustnosti s tem, da je za en del teh odsekov ugotovljena tudi dotrajanost, kjer so tudi velike izgube.

Za izboljšanje oskrbe Stare Vrhnike in območja Vrhnika—Dragomer je predvidena rekonstrukcija cevovoda po Cankarjevem trgu in po delu Robove ceste na Vrhniki v dolžini 400 m. Z doseženo večjo prepustnostjo po Robovi cesti bo omogočena priključitev novega cevovoda od Robove ceste do Stare Vrhnike v dolžini 800 m. Premer obstoječega cevovoda ne zadošča za obstoječe porabnike in tudi ne dopušča izključitve zajetja za Staro Vrhniko, ki bo po rekonstrukciji opuščeno.

Cevovod skozi Sinjo gorico je v slabem stanju in dopušča velike izgube. Ta cevovod, ki se nadaljuje proti Blatni Brezovici in Bevkam ter je od tam povezan z Logom ni povezan na Sapu z magistralnim cevovodom proti Lukovici. Prepustnost tega cevovoda postaja premajhna glede na predvideno povečano porabo, zato naj bi po cevovodu preko Bevk dovajali v območje Loga—Dragomerja dodatne količine vode. Zato je predvidena izgradnja cevovoda od Ščetinarne do Opekarne v dolžini 2000 m.

V starem delu Borovnice obstoječi cevovodi zaradi majhne prepustnosti in dotrajanosti ne zagotavljajo ustrezne oskrbe. Zato je predvidena izgradnja novega cevovoda v dolžini 700 m s tem, da bodo položeni večji premeri cevi, ki bodo omogočili kasnejšo navezavo zaselkov v borovniškem kotu.

Poleg navedenih rekonstrukcij so predvideni v okviru tega programa še nekateri manjši posegi na obstoječih primarnih objektih.

5. Izgradnja novih povezovalnih cevovodov

Kljub predlaganim rekonstrukcijam, glede na predviden razvoj, obstoječe omrežje ne zagotavlja kvalitetne oskrbe z vodo severnemu in severovzhodnemu delu mesta Vrhnike in celotne občine. Zato je predvidena izgradnja povezovalnega cevovoda od novega cevovoda na Verdu do Sinje gorice v dolžini 2500 m.

6. Oskrba s tehnološko vodo na Vrhniki

V okviru prve faze sanacije je bil največji porabnik vode za tehnološke namene v Borovnici izločen iz sistema oskrbe s pitno vodo. Istočasno je zagotovljena osnova za priključevanje novih porabnikov tehnološke vode v Borovnici. Z izvedbo programa druge faze sanacije je na Vrhniki predvideno ločeno oskrbovanje s tehnološko vodo največjega porabnika pitne vode za tehnološke namene. V ta namen bo uporabljen Primcev izvir in obstoječi zbiralnik na Trojici. Zgrajen bo nov cevovod v dolžini 600 m do Robove ceste. Od tu ga bo možno kasneje podaljšati do industrijske cone. Od črpališča do zbiralnika na Trojici je predvidena rekonstrukcija sedanjega cevovoda, ki sedaj oskrbuje tudi gospodinjstva v tem območju. Z izgradnjo cevovoda za tehnološko vodo ne bo dana le pomembna osnova za gospodarski razvoj, temveč bo iz omrežja pitne vode izključen velik porabnik vode za tehnološke namene. S to razbremenitvijo bo za nekaj časa odložena potreba po vlaganjih v vodne vire.

7. Izgradnja novega vodnjaka

S prvo fazo sanacije sta bili na Borovniškem vršaju zgrajeni dve črpališči. Črpališči sta zgrajeni na dveh raziskovalnih vodnjakih, ki po premeru ne ustrezata zahtevam vodnjakov za oskrbo. Premer teh vodnjakov je premajhen, zato je izdatnost črpališča manjša od možnosti vodonosnika. Tako lahko postane oskrba kritična že v primeru izpada enega črpališča, saj zaradi premajhnega premera vodnjaka ni bilo mogoče zgraditi črpalke, ki bi v takšnih primerih povečala zmogljivost. Zaradi večje obratovalne pripravljenosti in za pokrivanje rastoče porabe je predvidena izgradnja tretjega črpališča. Zgrajen bo nov vodnjak, črpališče in povezava tega črpališča na zgrajeni cevovod proti Vrhniki oz. Borovnici.

III. ENERGIJA IN LOKACIJA

Za obratovanje nekaterih objektov tega programa (črpališča) bo potrebno zagotoviti električno energijo. Črpališče na vršaju bo oskrbovano iz nove transformatorske postaje, ki je bila namensko zgrajena za vodovod. Črpališča za visoke cone bodo oskrbovana iz obstoječega nizkonapetostnega omrežja v naseljih. Z realizacijo nekaterih ciljev tega programa: zagotoviti gravitacijsko oskrbo Borovnice, zamenjavanje dotrajanega omrežja, priključevanje porabnikov iz lokalnih vodovodov, oskrba visokih con, se bo zmanjšala poraba električne energije na enoto porabljene vode pri porabniku. Nadomeščena bo pogosto stalno obratovanje številnih majhnih črpališč oz. skrajšan čas obratovanja črpališč na vršaju, ki je sedaj daljše zaradi tlačne oskrbe Borovnice.

Pri izdelavi programskih — idejnih projektov vodooskrbe, ki so osnova za ta program, je bil uporabljen koncept možnega prostorskega razvoja občine. V fazi projektiranja posameznega objekta bo potrebno te rešitve preveriti s stališča opredelitev dolgoročnega plana občine. Kljub temu bo pri projektiranju potrebno upoštevati tudi program možnega razvoja v prostoru, saj se vodovodno omrežje in objekti gradijo tudi za potrebe časa po preteku obdobja, za katero bo sprejet dolgoročni plan občine.

Objekti tega programa bodo vključeni v družbeni plan občine tekočega srednjeročnega planskega obdobja in v družbeni plan 1986—1990, v katerem bodo tudi prostorsko opre-

kumentacija. Urejanje premoženjsko-pravnih vprašanj bo potekalo vzporedno z l
lokacijske dokumentacije. Predvideno je pridobivanje soglasij od lastnikov zem
katerih bo potekala trasa cevovodov ter odkup zemljišč za objekte, kot so črpališč
ralniki. Če ne bo mogoče doseči soglasij, bo morala občinska skupščina ugotavlj
beni interes.

IV. OCENA INVESTICIJSKIH STROŠKOV

Stroški za izvedbo tega programa so ocenjeni na osnovi tehničnih pogojev in za
so določene z idejnimi programskimi projekti in na podlagi izkustvenih ocen posa
skupin stroškov, ki jih pričakujemo pri gradnji posameznega objekta. Pri tem so
vane cene ob koncu leta 1983.

Za izgradnjo posameznih objektov so predvideni naslednji stroški:

v

Zap. št.	Investicija	cevovodi	zbiralnik	črpališča
1.	**Gravitacijska oskrba Borovnice**			
1.1.	cevovod	7.000		
1.2.	zbiralnik		5.800	
2.	**Visoke cone**			
2.1.	Črpališče Borovnica			2.500
2.2.	Cevovod Borovnica	1.000		
2.3.	Zbiralnik Borovnica		5.200	
2.4.	Črpališče (2x) Vrhnika			5.000
2.5.	Cevovodi Vrhnika	7.500		
2.6.	Zbiralnik Vrhnika		4.200	
2.7.	Zbiralnik Vrhnika		1.500	
2.8.	Črpališča Dragomer			2.500
2.9.	Cevovod Dragomer	1.000		
2.10.	Zbiralnik Dragomer		3.000	
2.11.	Hidroforska postaja Lukovica			500
3.	**Priključevanje lokalnih vodovodov**			
3.1.	Zbiralnik Log		6.500	
3.2.	Ostali objekti	5.000		
4.	**Rekonstrukcija**			
4.1.	Robova cesta	6.800		
4.2.	Stara Vrhnika	4.000		
4.3.	Ščetinarna-Opekarna	10.000		
4.4.	Borovnica	4.200		
4.5.	Ostalo	2.000		
5.	**Novi povezovalni cevovodi**			
5.1.	Verd-Sinja gorica	25.000		
6.	**Črpališče na vršaju**			
6.1.	Vodnjak in črpališče	4.000		8.000
7.	**Tehnološki cevovod**			
7.1.	Cevovod	5.400		
7.2.	Rekonstrukcija cevovoda	2.100		
		84.000	26.200	18.500
8.	Nepredvideni stroški			
9.	Investicijski stroški, soglasja in drugo			
	Skupaj:			

Pri oceni finančnih virov je upoštevan 1 % samoprispevek občanov za dobo p
tem, da bi se pričel plačevati za ta program s 1. 7. 1984. Višina samoprispevka in
so ocenjeni na višino v letu 1983. Obstaja nevarnost, da bodo stroški za realiza
grama rastli hitreje, kot bodo rastli osebni dohodki in kot bo znašala valorizacijska
ostalih finančnih virov. Ker po sprejemu programa na referendumu ni možno ods
realizacije posameznih nalog, so predvideni rezervni viri sredstev: povečanje
amortizacije v finančni konstrukciji tega programa, povečanje deleža za razširjen
dukcijo (mišljen je prispevek novih porabnikov za primarne naprave) in dolgoročr
katerih odplačilo bo prenašeno v ceno vode. Del cene vode, ki je namenjen za d
vanje kreditov, zadnja leta upada in se bo še naprej zmanjševal. Prenos odplačila
za nove kredite v ceno vode bo mogoč, če bo s tekočo cenovno politiko zagotovl
krivanje stroškov enostavne reprodukcije. Ne bi smeli dopustiti prakse zadnjih let
zaradi nižjih povečanj cene vode od rasti stroškov za obratovanje v celoti od
delež za razširjeno reprodukcijo v strukturi cene vode in zmanjšan delež za an
skladu s sprejetimi odločitvami v občini in zakonodajo je predvideno, da bodo nov
niki plačevali pred priključitvijo, prispevek za primarne naprave. Občanom, ki že p
samoprispevek, se naj bi ta prispevek zmanjšal za plačani samoprispevek. Na
odločitve o tem še mora sprejeti skupščina Samoupravne komunalne cestne s
občine Vrhnika v soglasju z občinsko skupščino.

Za zagotovitev učinkovite rabe sredstev je predvideno najemanje premostitve
ditov. Predviden delež Območne vodne skupnosti Ljubljanica-Sava ne doseg
meje, ki je predvidena s kriteriji te skupnosti za sofinanciranje tovrstnih objektov
gram bo potrebno uvrstiti v plan skupnosti, za kar obstajajo možnosti glede na op
skupnosti, da je oskrba vode na celotnem območju prioritetna naloga.

VI. DINAMIKA IZGRADNJE

Posamezni objekti v okviru tega programa bodo izvedeni kot samostojne in
Gradnja bo potekala v skladu z dinamiko priliva lastnih sredstev in v odvisnosti od
sti najemanja in rokov odplačevanja premostitvenih kreditov. Gradnja bo pot
prioritetnem vrstnem redu, ki je določen glede na problematiko v posameznih obl
pričakovane učinke posameznih vlaganj. Gradnja bo potekala po vrstnem redu
njih prednostnih skupin objektov:

VI. VIRI FINANCIRANJA

Za pokrivanje investicijskih stroškov so predvideni naslednji viri sredstev:

Finančni vir	Sredstva v letih 1984	1985	1986	1987	1988	1989
1. Samoprispevek občanov	10.500	21.000	21.000	21.000	21.000	10.500
2. Del amortizacije	2.000	4.000	4.000	4.000	4.000	2.000
3. Dotacije OVS		5.000	9.000	4.000		
4. Sredstva za razširjeno reprodukcijo primarnih naprav		1.000	2.000	2.000	1.000	
Skupaj:	12.500	31.000	36.000	31.000	26.000	12.500

1. Skupina	
1.1. Rekonstrukcija (razen Ščetinarne-Opekarna)	17.000
1.2. Zbiralnik na Logu	6.500
2. Skupina	
2.1. Gravitacijska oskrba Borovnice	12.800
2.2. Črpališče na vršaju	11.000
3. Skupina	
3.1. Visoke cone	33.900
3.2. Ostali objekti za priključitev lokalnih vodovodov	5.000
4. Skupina	
4.1. Rekonstrukcija Ščetinarna-Opekarna	10.000
4.2. Cevovod Verd—Sinja gorica	25.000
5. Skupina	
5.1. Tehnološki cevovod	7.500
Skupaj:	

Zaključek izgradnje vodnega objekta je predviden najkasneje v letu izteka
spevka, to je v drugi polovici leta 1989.

VII. ZAKLJUČEK

Te zasnove so pripravljene na ravni osnutka. Po opravljeni javni razpravi
programa drugega referenduma za sanacijo preskrbe z vodo v občini bo osn
menjen s sprejetimi pripombami in dopolnjen po posameznih poglavjih s podati
trebni za to vrsto investicijske dokumentacije. Isto velja za program izgradnje
nega omrežja v območjih, ki bodo priključena na javni vodovod.

IZDELAL:
ZAVOD ZA NAČRTOVANJE

SAMOUPRAVNA KO
CESTNA S

Po dveh mesecih obratovanja vodovoda

o enem letu gradnje je bil 15. novembra ob 11.30 spuščen v poskusno atovanje vodovodni sistem borovniški vršaj, prvi tovrstni objekt v i občini, zgrajen s pomočjo samoprispevka vseh občanov. To je bil dno dobrodošel dogodek za vse občane Vrhnike kakor tudi za upravica vodovoda, saj smo se v letošnjem letu otepali z najhujšim pomanjnjem vode do sedaj. Ker sta od pričetka obratovanja pretekla že dobra meseca, je tudi čas, da se naredi prva ocena uspešnosti nove pridove.

KVALITETA VODE:

snovno vodilo celotne akcije za izglasovanje samoprispevka za prvo fazo acije preskrbe z vodo v občini Vrhnika je bila zamenjava oporečnih vodnih v z novimi, boljšimi vodnimi viri. Skoraj vse analize vzorcev, odvzetih pred etkom obratovanja iz vodnjakov VD1 in VB3, ki se uporabljata za napaja- vodovoda, so bile pozitivne, razen nekaj vzorcev, pri katerih ni ustrezala nična sestava vode. Ti vzorci pa niso bili ovira za izdajo pozitivnega mnenja aliteti vode in dovoljenja za poskusno obratovanje, saj so bila odstopanja občasna.

udi od pričetka obratovanja vodovoda borovniški vršaj dalje se vzorci no jemljejo in analizirajo, tako da obstaja stalna kontrola kvalitete vode. zultati analiz kažejo, da je voda v bakteriološkem smislu izredno primerna, se v vodnem viru bakterije praktično ne pojavljajo. Takšni rezultati so se la izredno vzpodbudni, saj sedaj praktično ni več nevarnosti raznih hidrič- epidemij, katere so v preteklosti zaradi kraških izvirov in hitre menjave kva- te vode stalno pretile uporabnikom vode.

/ kemičnem pogledu pa so rezultati nekoliko slabši, saj so se v vodi pojavile koliko večje količine skupnega železa. Težave so nastopile le pri vodi iz njaka VD1, to je vodnjaka, ki napaja pretežno Borovnico in le z manjšimi činami tudi Vrhniko in s tem tudi naselja proti Ljubljani. Voda iz vodnjaka 3 pa ni nikoli kazala nobenega odstopanja pri nobenem parametru. Zaradi šnega stanja so takoj začeli analizirati vzroke. Ugotovljeno je bilo sledeče:

— Povečana količina železa se je pojavila predvsem zaradi izredno suša leta in s tem manjših pretokov podtalnice, kar pomeni večjo koncentra- mineralnih snovi v vodi. Ugotovljeno je tudi, da je deževje, ki je nastopilo v njem času, situacijo že dokaj spremenilo in je opaziti upadanje vsebnosti eza v vodi.

— Povečana motnost vode, (ki pa je še vedno v dopustnih mejah), je ver- no rezultat usedlin, ki so se v preteklih letih nakopičile v vodnjaku in so se adi režima obratovanja vodnjaka — (vklapljanje in izklapljanje črpalk) — čele dvigati z dna, mešati z načrpano vodo in tako prehajati v cevovod. Za vedene ugotovitve se je tudi nemudoma pričelo iskati rešitve, te pa so nadnje:

— nemudoma je treba očistiti vodnjak VD1, da se odpravi možnost ponov- ga vdora usedlin v omrežje,

— pristojne inštitucije smo zaprosili za mnenje glede nadaljnje uporabe de. Takšno mnenje je podal Zavod SRS za zdravstveno varstvo dne 11. 1. 84 in se glasi:

»Glede na vsebnosti skupnega železa (Fe^{2} + Fe^{3}+) v vodnjakih VD1 in vem rezervoarju zajetja borovniški vršaj vam sporočamo, da smo na novi dobljenih rezultatov kvantitativnih ugotovitev koncentracij upnega železa naslednjega mnenja:

r. Datum odvzema	Odvzemno mesto	Koncentracija skupnega železa
9. 12. 1983	novi rezervoar	0,54
9. 12. 1983	vodnjak VD-1	1,8
14. 12. 1983	vodnjak VD-1	1,7
27. 12. 1983	vrtina VB-3	0,02

z zbira podatkov je razvidno, da se je železo pojavilo v preseženih ncentracijah po priključitvi novega vodnjaka VD-1 v omrežje. Koncencije nihajo med 0,54 mg do 1,8 mg na liter vode. Železo in spremljeva- mangan nastopata često skupaj v vodah; navadno v obliki hidro- n-karbonata. V močvirnih vodah nastopa železo kot humat v organsko zani obliki.

Za napajanje vodovodnega omrežja se priporoča uporaba pitne vode z železa. Namreč mnogi obrati rabijo vodo, brez železa, kakor npr. ekarne, pivovarne, pralnice perila, barvarne, tovarne papirja ipd. Ob prisotnosti železovih spojin v vodi, posebno še v trdi, nastanejo v vodovodnih ceveh trdne in sluzaste obloge, ki lahko v nekaj letih povzročijo občutna zoženja cevi v omrežju, posebno še v primerih sodelovanja železovih bakterij: leptothrix ochracea, 1. eihinata, 1. trichogenes, itd. Pri koncentraciji železa pod 0,1 mg na liter vode je plast bakterij močno zreducirana.

Z ozirom na navedeno in na določila maksimalnih dovoljenih koncentracij železovih spojin v pitni vodi je možno v navedenem primeru podati naslednje ugotovitve in smernice:

Vodna masa iz borovniškega vršaja je bila vključena v omrežje v času pozno jesenskega izrazitega sušnega obdobja z znižanjem nivoja podtalnice in z občutno zmrzalijo.

Ob nekaj skromnih ugotovitvah večjih količin železovih spojin v danem primeru ne kaže opustiti nadaljnje distribucije vode v omrežje. Vsekakor pa je pri tem potrebno sistematično nadzirati gibanje koncentracij skupnega železa ter mikroorganizmov v bakteriološkem smislu. Nadalje je potrebno spremljati meteorološke podatke, vpliv padavin na piezometrični nivo kakor tudi pretočne količine vode. Meritve je treba opravljati v časovnem razmaku 10 dni oziroma po potrebi. Rezultate bo potrebno ovrednotiti glede na možnost naknadnega uvajanja dodatnih sanitarno-tehničnih ukrepov.«

Iz pričujočega je razvidno, da so rezultati le občasnega značaja in niso zaskrbljujoči, še posebno, če vemo podatek, da posamezni predeli Slovenije uporabljajo pitno vodo z mnogo več železa, (npr. Prekmurje, kjer se pojavlja v vodi do 3 mg železa na liter vode).

KOLIČINA VODE

Količine vode, zajete z novim zajetjem, so takšne, kot je bilo napovedano. Ugotovljeno je bilo celo to, da so možnosti črpanja vode celo večje, kot so trenutno realizirane. To pomeni, da bo vir tudi v perspektivi lahko pokrival potrebe po pitni vodi.

OBRATOVANJE NOVEGA VODOVODA

Z izgradnjo novega vodovoda se je tudi sistem obratovanja vodovodnega sistema nekoliko spremenil, saj se sedaj celotni sistem napaja iz enega glavnega vira, to je črpališča na borovniškem vršaju. Od tu odteka voda proti Vrhniki in Borovnici tako, da je Borovnica oskrbovana tlačno, (voda iz črpališča direktno vteka v omrežje), Vrhnika pa gravitacijsko, (voda doteka v omrežje preko zbiralnika vode na Verdu). Da pa bi se takšno obratovanje poenostavilo in s tem pocenilo, je nujno potrebna racionalizacija s pomočjo avtomatskega prenosa podatkov na komando. Dokončna povezava objektov za zadostitev teh pogojev pa bo zaradi težav pri dobavi opreme realizirana v prvem trimesečju letošnjega leta.

TLAČNE RAZMERE

S priklopom novega vodnega vira in spremljajočih objektov se je tudi stanje v omrežju bistveno izboljšalo. Tako so se tlaki po podatkih iz meritev upravljalca vodovoda na Vrhniki povišali po priklopu novega vodnega vira za okoli 1,5 bar ali drugače, voda se je v visokih conah dvignila za okoli 15 m. To pomeni, da so se območja, kjer je zgrajen centralni vodovodni sistem in so imela v preteklosti motnje v oskrbi, zmanjšala na minimum. Enako velja tudi za ostala naselja v smeri proti Ljubljani. Podatki, ki obstajajo za Dragomer, nam kažejo, da je le še manjši, najvišje ležeči del, moten v oskrbi z vodo. V ostalih, nekoliko niže ležečih predelih, ki so bili v preteklosti tudi moteni v oskrbi, pa so te motnje že odpravljene.

Više ležeči predeli Dragomerja, Stare Vrhnike, visoke cone Vrhnike in Borovnice pa se bodo reševale posebej, v drugi fazi sanacije preskrbe z vodo vrhniške občine.

Glede na vse navedeno se nam ponujajo naslednji zaključki:

1. Kvaliteta vode je v primerjavi s kvaliteto opuščenih vodnih virov Pako in Primčev studenec neprimerno boljša, saj je borovniški vršaj bakteriološko izredno kvaliteten.

2. Izkušnje so nam pokazale, da je tudi v najhujši suši vode dovolj.

3. Tlačne razmere v omrežju so bistveno boljše in je zato tudi oskrba višjih con boljša.

STOJAN JAKIN

Mogoče je umestno še opozorilo, da je zaradi večjega pritiska tudi pretok vode in obremenitev tesnil večji. To je pomembno predvsem zaradi tega, ker je mnogo porabnikov vode v preteklosti zaradi nižjih pritiskov zanemarilo vzdrževanje vodovodnih armatur in povezovalnih gumijastih cevi pri pralnih ter pomivalnih strojih. Zato priporočamo vsem porabnikom vode, da le-te preverijo in dotrajane cevi zamenjajo, saj v nasprotnem primeru lahko pride do pokanja cevi. Ravno tako je tudi zelo pomembno, da tesnila primerno tesnijo, saj so izgube vode pri tlakih, kakršni so trenutno v omrežju, lahko zelo velike. Tako lahko samo skozi straniščni kotliček mesečno steče več m^3 vode. Vsem uporabnikom istočasno tudi priporočamo, da večkrat (vsaj dvomesečno) prekontrolirajo stanje vodovodnih števcev. Dogaja se namreč, da zaradi samo enega letnega odčitavanja prihaja do okvar in s tem v zvezi do nekontroliranega odtoka vode, ki lahko traja tudi več mesecev. Tako se lahko dogodi, da zaradi okvare na omrežju skozi števec steče deset ali večkratna količina normalno porabljene vode in ta količina bremeni uporabnika. Da bi se temu izognili, priporočamo večkratno kontrolo števca. V kolikor bi se zasledilo kakšno nemoralno povečanje stanja števca pa vam svetujemo, da o tem obvestite strokovnjaka, ki bo napako odkril in odpravil.

KPV

KOMUNALNO PODJETJE VRNIKA
Cankarjev trg 4, VRHNIKA
61360 VBRHNIKA

Odbor za medsebojna delovna razmerja Komunalnega podjetja Vrhnika

objavlja

prosta dela oziroma naloge

1. **VODOVODNO-INŠTALATERSKIH DEL** (1 delavec)
2. **STROJNO-KLJUČAVNIČARSKIH DEL** (1 delavec)
3. **MIZARSKIH DEL** (1 delavec);
4. **(PK) GRADBENIH DEL** (2 delavca);
5. **SNAŽILKE**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja izpolnjevati še naslednje pogoje

pod 1: KV vodovodni inštalater, 6 mesecev del. izkušenj, izpit B kat.
pod 2: KV strojni ključavničar, 6 mesecev del. izkušenj, izpit B kat.
pod 3: KV mizar in 6 mesecev delovnih izkušenj
pod 4: ošnovna šola
pod 5: osnovna šola

Ponudbe z dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi v kadrovsko službo Komunalnega podjetja Vrhnika.

UPOKOJENCI

Počitniški dom upokojencev v Izoli ima še prosta mesta za oddih upokojencev.

Ta dom je hotelskega tipa visoke »B« kategorije. Ima pokrit bazen s toplo morsko vodo (30—31 °C), ki je gostom na razpolago vsak dan od 7. do 19. ure. Po želji se gostje lahko poslužujejo pedikure in masaže. Poskrbljeno je tudi za zabavo. Trikrat tedensko je glasba s plesom, včasih nastopajo tudi pevski zbori iz zamejstva ali kaka folklorna skupina. Na željo gostov se prirejajo tudi izleti. Lahko z barko ali avtobusom.

Cene, posebno sedaj v predsezoni, so zmerne, tako da so dosegljive tudi za upokoejnce, ker jih SPIZ (Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja) regresira, in sicer za vsakega upokojenca po 180 din dnevno.

Upokojenci, izkoristite priložnost!

Prijave sprejema Društvo upokojencev Vrhnika med uradnimi urami, to je vsako sredo in petek od 9. do 12. ure, kjer boste dobili tudi vse ostale informacije.

ODBOR DU VRHNIKA

FRANC FURLAN

Naša vas in zadružništvo

Predvojno zadružno gibanje na Vrhniki in okolici je bilo pomemben dejavnik v takratnem političnem življenju tega okolja. Najprej se je gibanje razvijalo ob zadružni mlekarni na Vrhniki. Nekaj let pred drugo svetovno vojno pa okrog Lesne zadruge in zadružne žage na Verdu. Pomemben je prispevek tega gibanja v boju proti klerikalizmu v zadružništvu, kjer so dosegli nekaj odločilnih zmag. V drugem obdobju pa je bil njihov boj usmerjen proti kapitalističnem izrabljanju in tudi tu so dosegali dobre uspehe. Po dolgoletnem boju za ekonomsko in socialno neodvisnost kmeta se je vrhniško zadružno gibanje v najtežjem času za slovenski narod — leta 1941, vključilo v Osvobodilno fronto, na čelu s piscem teh spominov Francem Furlanom, saj je to bilo logično nadaljevanje njihovih dotedanjih prizadevanj.

Pričujoči spomini so podroben prikaz dogajanj v teh predvojnih časih.

Prepričan sem, da je zgodovina zadružne-žage v Verdu tesno povezana z vasjo. Verd in gozd, gozd in prejšnje vaške vodne žage, njih nastanek in življenje na njih in ob njih. Le tako je mogoče pravilno razumeti razvoj vasi.

Površina verdske zemlje je bila prvotno razdeljena na okoli 36 gruntov. Menda je bil v vasi v začetku samo en grunt, ki je imel celo zemljo. Druga zemlja je bila razdeljena v polgrunte ali pol zemlje, maselce in podruštva. Prvotna površina gozda, travnikov in njiv enega polgrunta je obsegaoa okoli 50 ha, maselca okoli 25 ha, podruštvo pa je imelo 18 — 20 ha gozdne površine in nekaj barjanskega sveta.

Če primerjamo maselc, ki je imel poleg 18 ha gozdne površine samo 7 ha polja in travnikov, si lahko predstavljamo, da je bila vas predvsem navezana na gozd. Lahko si tudi predstavljamo težko življenje vasi v časih, ko ni bilo železnice in so morali s konjsko vprego voziti les do Trsta. In še prej, ko ni bilo niti dobrih cest!

Po zgraditvi južne železnice je začel les dobivati vrednost in od takrat se spominjajo stari ljudje prvih posredovalcev, ki so vas najprej moralno, pozneje pa še materialno uničili. Propadlo je 18 gruntov, polovica vasi pa gotovo ni propadla brez gorja in solza! Posvetna oblast, kakor tudi cerkvena, je s svojim sistemom samo pomagala uničevanju kmečkega grunta.

Da je krivo propadanja vasi predvsem moralno nazadovanje priča dejstvo, da so grunti povečini propadli potem, ko je že tekla južna železnica in ko je imel les že nekaj vrednosti. Torej takrat, ko bi se morale gospodarske in življenjske razmere na vasi izboljšati.

Razumljivo je, dokler je živela vas v revščini, ni mogla propasti, za revščino se ni nihče potegoval.

Z naraščajočo vrednostjo gozdov pa so se nenadoma pojavili »boljši« ljudje: gostilničarji in prekupčevalci, katerim je kmečka lahkovernost kmalu podlegla.

Pred približno 100 leti so začeli virski kmetje — posestniki — graditi svoje vodne žage. Imenovali so jih španovijske. Sedem do osem posestnikov je postavilo eno takšno žago. Pravice na žagi so bile razdeljene po vrstah. Vsaka vrsta je predstavljala 1000 rezi. Navadno je bilo tako, da so imeli polgruntarji po dve vrsti, masličarji in podružniki pa po 1 vrsto. Za vrste same je bil določen tudi vrstni red. Po tem redu so se določevale tudi dolžnosti in pravice.

To je bila za tiste čase idealna zadružna oblika v smislu produkcije. Ni pa imela v sebi tolikšne sile, da bi se vas ohranila. Če bi se takrat virski posestniki zavedali, kako važna bi bila za vas enotna prodajna organizacija, bi se vas gotovo ohranila. Do tega pa ni prišlo, ker so bili s svojimi španovijskimi žagami še vedno razbiti v drobce. Španovijskih žag je bilo v virski podobčini devet. Pri prvem izvirku Ljubljanice proti Retovju (Vretju) sta bili dve žagi z imenom »Pod orehom« in »Srednja žaga«. Pri naslednjem izvirku naprej ena žaga »Pod skalo«, pri tretjem v Retovju dve žagi: »Poružni žagi«. Takoj na nasprotni strani zopet dve: »Mirški žagi«. Poelg teh žag sta bili še dve »Na Pritiski« tu so navadno rezali, ko je na drugih žagah že zmanjkalo vode.

Virski kmetje — posestniki so rezali na teh žagah vse svoj les. Kadar pa je kateri izmed španovinarjev potreboval več denarja, je marsikdo prodal tudi les v gozdu »na panju« trgovcu. Trgovec je kupil neizrabljene vrste od posestnikov španovij, ki so tisti čas manj sekali in niso izrabili vsega delaža na vrsti. Žage so tako rezale noč in dan, seveda če je bilo dovolj vode in če ta ni bila previsoka.

Na žagi sta bila nastavljena po dva žagarja, ki sta bila plačana od rezi. Položaj žagarja je bil cenjen, pri svojem delu je bil tudi precej samostojen za tiste čase. Je pa samo rezal in popravljal napake na žagi. Posestniki pa so spravljali les na lega, vozili narezane deske pod kožolce, kjer so jih postavljali pokonci, da so se sušile.

Prodajal je vsak posestnik sam domačim prekupčevalcem, ki so bili navadno veliki gospodje, to se pravi: imeli so dosti denarja. Če ga kateri še ni imel, ga je pri kupčiji hitro zaslužil.

Tako se je gospodarilo do prve svetovne vojne. Med prvo svetovno vojno pa so vse žage razpadle. Že pred prvo svetovno vojno so v Verdu in na Vrhniki postavili prvo parno žago (zasebno). Virski posestniki so kmalu spoznali pomen in zmogljivost parne žage. Večini se ni zdelo vredno še nadalje skrbeti za stare vodne žage. Nobeden pa si ni upal misliti na lastno parno žago in počasi so se navadili voziti les iz gozda na kup in ga tam prodati trgovcu. Nekateri so se pozneje ogrevali za obnovitev vodnih žag, a iz tega ni bilo nič. Po prvi svetovni vojni pa so se trije posestniki vnemali za postavitev električne centrale v Retovju, ki naj bi gonila skupno žago, a tudi iz tega ni bilo nič.

Bil sem prepričan, da moramo nekoč vendarle imeti svojo zadružno žago. Že zato, ker nikakor ne moremo pozabiti starih časov, ko smo sami obdelovali svoj les. Če je kdo omenil v gostilni med posestniki žago, je bilo takoj govorjenja za ves večer. Skrbni očetje so govorili: »Že! Že.« Ampak takšna žaga požre! Kje pa bomo dobili toliko lesa?« itd. Mlajši, posebno tisti, ki še nismo bili posestniki, smo ugovarjali: »Kje ga pa trgovci dobe? Od nas!«

Kmalu po svetovni vojni je zgradil nad Verdom Nace Hren parno žago. Pred šestimi leti je doma še čevlje krpal, sedaj pa si je zgradil parno žago in je bil poleg tega še soudeležen pri podobnem podjetju v Logatcu. Čutili smo se manjvredne, občutek manjvrednosti je stopnjevalo še ravnanje podjetnika, ki nam je dal čutiti, da smo od njega odvisni, da nam dela uslugo, ko kupuje naš les, čeprav nam ga je plačeval po sramotni ceni. »Kaj pa mi je za te tvoje klince, pa jih pelji drugam!« Takšne in podobne smo morali poslušati.

Mlajši rod je doraščal. Nekateri smo že prevzeli posestva. V mlekarski zadrugi smo si priborili vodstvo, ki so nam ga morali stari prepustiti. Začeli smo se zanimati za knjigovodstvo. Prirejali smo knjigovodske tečaje in se urili tudi v drugih panogah zadružništva. Zanimali smo se tudi za strokovno plat. Veliko smo pridobili z nastavitvijo mladega in zelo nadarjenega mojstra, ki je bil prepričan zadrugar z naravno inteligenco in strokovno zelo sposoben.

To nam je dvigalo duha. Vedno bolj smo spoznavali, kaj pomeni industrija za kmeta, če jo kmetje sami vodijo, če dajo zanjo dušo in srce, svojo pridnost, čast in poštenje.

V letih 1935 in 1936 smo se že pogosteje razgovarjali o novi žagi. Pozimi, ko smo vozili hlode iz gozda, po sejah v mlekarni, v gostilni. Povsod, kjer sem le imel priložnost, sem napeljal pogovor na žago. Vneto sem se zanimal, koliko stanejo posamezni stroji, koliko bi znašala gradnja itd. Vse, kar sem zvedel, sem poročal tovarišem. Takoj smo tudi razmišljali in razpravljali, kje naj bi žago postavili.

Leta 1936 je bilo o tem že toliko govorjenja, da so postali lesni trgovci, ki jih je bilo na Vrhniki precej, pozorni. Posebno bratje Hren, katerim se je zdelo, da mislimo zares. Borba se je stopnjevala. Oglašali so se razni svetovalci, ki so nam »hoteli dobro« in nam zato kot izkušeni možje svetovali, naj se ne prenaglimo. Mi smo jih poslušali kakor zaljubljeni fant, ki se ne da odvrniti od izbrane neveste. Pozimi 1936—1937 so ogledniki že govorili, da bo prišlo kmalu do poroke.

Takrat pa se je oglasil še zadnji svetovalec, inž. Lenarčič. Pisal mi je »v nekaj urah, ki sem jih mogel pred dnevi prebiti doma, sem zvedel, da nameravate posestniki v Verdu postaviti parno žago. Nemalo sem se začudil. Ker pa mi ni vseeno, da bi bili moji sosedje in sovaščani kakorkoli gmotno prizadeti, se čutim dolžnega, da Vam to odsvetujem. Poudarjam, da je za sečni etat vrhniške občine parnih žag na Vrhniki več kot dovolj. Poleg tega Vam dam besedo, da bom zastavil ves svoj vpliv, da vam bo mogoče zrezati Vaš les, na katerokoli teh žag in tudi na moji«.

Jaz sem g. inž. Lenarčiču takoj odgovoril, špe predno sem kateremu izmed prijateljev pismo omenil. Odgovoril sem približno naslednje: Res je na Vrhniki dovolj žag, res pa je tudi, da virski posestniki nimamo svoje žage. Prepričan da sem, da bi on kljub temu, da je na Vrhniki dovolj parnih žag, še danes postavil svojo, če bi je še ne imel. Dalje sem napisal, da bomo postavili svojo parno žago tudi zato, ker se čutimo ponižane, manjvredne! Niti tega ne dosegamo, kar so naši predniki že pred 100 leti, ko so postavili 9 vodnih žag, ki so bile neprimerno dražje in manj rentabilne kakor moderna parna žaga.

Kakor smo se kmetje veselili kulturnega napredka in novih gospodarskih podvigov, tako so se tega bali prekupčevalci in mešetarji. Vedeli so, da bomo tudi v trgovskih poslih udarili svojo pot, saj smo jim to ob prvi priložnosti tudi povedali. Boj se je stopnjeval. Trgovci so strašili ljudi, da bomo zapravili grunte. Čeprav so zavedni posestniki to spodbijali s popolnoma izdelanim zadružnim načrtom, da bo prodaja lesa komisijska, kar takrat v Sloveniji (razen v mlekarski zadrugi) še ni bilo uveljavljeno, so nekateri manj zavedni posestniki le podlegli tem prišepetalcem. Boj se je razplamtel v taki meri, da so postali pozorni širom Slovenije na naše zadružno delo. V politični opoziciji smo tudi mi začeli gospodarsko opozicijo. S tem bi rad povedal, da od svoje smeri nismo odstopili, četudi bi nam bilo delo gotovo zelo olajšano, ako bi ga mogli nasloniti na politični režim, ki je bil ravno tisti čas naklonjen »Zadružni zvezi«, v katero smo se včlanili. Boj z našim najhujšim nasprotnikom, zasebnim trgovcem Hrenom, ki je bil tudi politični predstavnik vladajoče stranke, bi bil gotovo lažji, če bi ta moral naklonjenost režima deliti z nami, ali pa celo vlogo zamenjati.

(Nadaljevanje prihodnjič)

ZVEZA REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN

Večja aktivnost v krajevnih organizacijah

Rezervne starešine spremljajo družbenopolitično dejavnost v KS, tam se tudi vključujejo preko delegatov za uresničevanje družbenopolitičnih nalog in nalog na področju obrambno varnostnih del in priprav z usklajenimi akcijami v krajevnih organizacijah SZDL in drugimi dejavniki v KS. Ko je SZDL prevzela in vodila priprave za prostorsko razmejitev iz ene v več krajevnih skupnosti in pri samoupravnem odločanju za izvedbo referenduma, so se tudi rezervne starešine vključile v novo organiziranost in prostorsko razmejitev, sklicali so ustanovne volilne konference ter izvolili pet novih krajevnih odborov ZRVS in njihova vodstva.

(Na fotografiji: predsednik Rado Ogrin izroča Lovru Krašovcu plaketo)

Nove KO ZRVS v občini njihovi predsedniki so: KO ZRVS Vrhnika-Center — Mlakar Danijel, Vrhnika-Vas — Stare Slavko, Vrhnika-Breg — Gostiša Ronko, Drenov grič — Jerina Miroslav, Sinja gorica — Dermota Ivan. V nove odbore ZRVS in njihova vodstva so evidentirali in volili starešine, kateri so pokazali že dosedaj, da so vredni zaupanja, prevzeli odgovornost za delo v ZRVS in da delujejo kot aktivisti SZDL, katere del so. Ostale KO ZRVS kot so Dragomer, Log, Borovnica, ostanejo nespremenjeno organizirane; da ne bi bili preveč laskavi, pa moramo grajati vodstvo KO ZRVS Verd. Vedejo se pasivno do svoje organizacije, sprašujemo jih zaradi odsotnosti in kako vodstvo ZRVS Verd opravičuje vojaške stopnje, ki jih imajo.

Za dan JLA 22. decembra je bila prireditev v Domu JLA na Vrhniki, kjer je OLO Skupščine občine Vrhnika in Občinski štab TO imenoval napredovanje v višjo stopnjo rezervnim vojaškim starešinam, podeljene so bile tudi pohvale in knjižne nagrade.

JOŽE PERPAR je prejel priznanje republiškega sekretariata za LO, za ustvarjalno in prizadevno delo ter dosežene uspehe pri razvoju SLO.

ZRVS je podelila KRAŠOVEC LOVRU plaketo ZRVS Jugoslavije, SUMINI MLADENU pa zlato značko ZRVS Jugoslavije.

Občinska konferenca ZRVS Vrhnika je podelila priznanja za sodelovanje PLAKETO 40. LETNICE AVNOJ: Domu JLA Vrhnika, Občinskemu štabu TO Vrhnika, KO ZRVS Borovnica in Turk Tonetu, ravnatelju šole »Ivan Cankar« Vrhnika.

L. K.

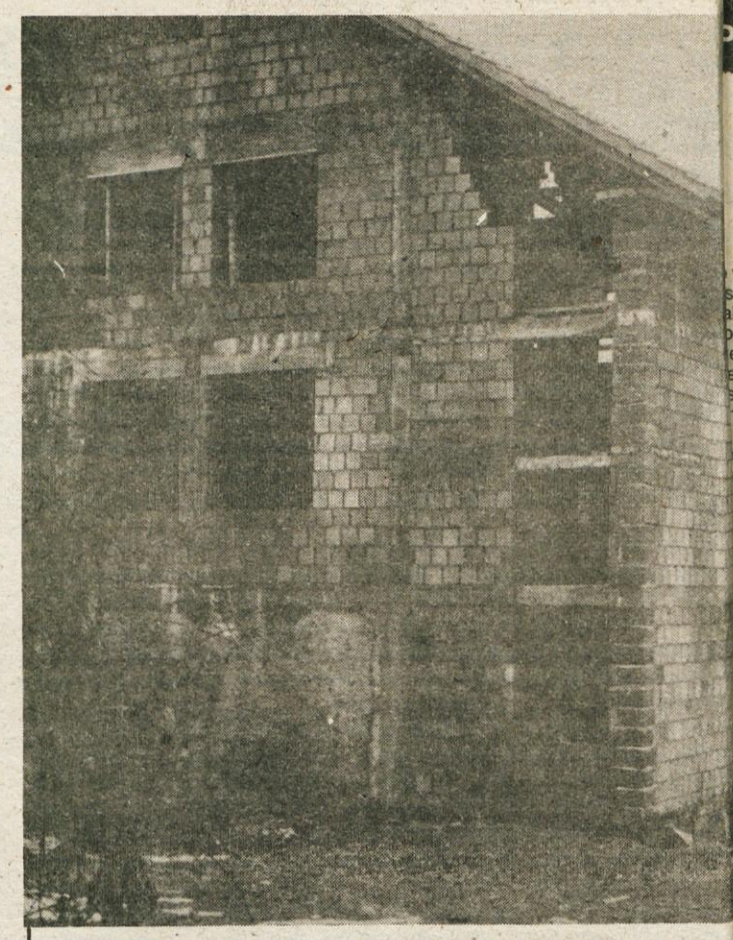

Obrtniki so se odločili, da si zgrade »Dom obrtnikov«. Sami so zbrali denar in tudi precej prostovoljnega dela so že vložili vanj, saj drugače ga ne bi mogli tako hitro postaviti pod streho.

Komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Vrhnika

RAZPISUJE
na podlagi 9. člena odloka o podeljevanju priznanja občine Vrhnika

PRIZNANJE OBČINE VRHNIKA

»PLAKETA PISATELJA IVANA CANKARJA«

ZA LETO 1984

Razpisni pogoji in navodila za oblikovanje ter dostavo predlogov: Priznanja na področju gospodarstva podeljujemo za dosežene posebne uspehe trajnejšega pomena v razvoju samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov, v organizaciji in vodenju temeljnih ter drugih organizacij združenega dela, če so ti uspehi odločilno vplivali na izboljšanje gospodarjenja ter na utrditev njihovih razvojnih perspektiv.

Priznanja na področju družbenih dejavnosti podeljujemo za dosežene posebne uspehe na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva, socialnega varstva in ostalih družbenih dejavnosti, če so ti uspehi odločilno vplivali na izboljšanje dela in samoupravnih odnosov v posamezni panogi družbene dejavnosti, v samoupravnih interesnih skupnostih, društvih, krajevnih skupnostih ali v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela za področje družbenih dejavnosti.

Priznanja na področju ljudske obrambe, družbene samozaščite in varnosti podeljujemo za posebne uspehe, dosežene na teh področjih v občini, krajevnih supnostih, temeljnih organizacijah združenega dela za izredne zasluge in uspehe Jugoslovanske ljudske armade pri utrjevanju bratstva in enotnosti, sodelovanja v družbenopolitičnem, kulturnem in športnem življenju občine, ob pomoči pri naravnih in drugih nesrečah in za posebne uspehe na področju družbene samozaščite, varnosti občanov in varnosti v prometu.

Predlog za podelitev mora vsebovati poleg podatkov o kandidatu tudi opis dela, zaradi katerega ga predlagajo, in podrobne podatke, ki so potrebni za vsestransko in objektivno presojo ter oceno uspešnosti dela kandidata.

Kandidata za priznanja lahko predlagajo temeljne organizacije združenega dela, družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti, društva, zveze, organi občinske skupščine, krajevne skupnosti ter občani občine Vrhnika..

Pisne predloge za priznanje je treba poslati najkasnejé do 20. marca 1984 na naslov: Komisija za odlikovanja in priznanja Skupščine občine Vrhnika, Tržaška cesta št. 1.

KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA
IN PRIZNANJA SO VRHNIKA

OBČINSKA KONFERENCA SZDL VRHNIKA
Žirija za podeljevanje priznanj osvobodilne fronte slovenskega naroda

razpisuje za leto 1984

SREBRNA PRIZNANJA OSVOBODILNE FRONTE

Priznanje OF je namenjeno posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena pri razvoju socialistične samoupravne družbe, zlasti pri:

— uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh ravneh,

— uveljavljanju, krepitvi in razvoju SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,

— uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega dela in življenja ter v družbi nasploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju in razvijanju temeljnih samoupravnih skupnosti.

Predlog za srebrna priznanja OF naj predlagatelji (družbenopolitične in družbene organizacije, organizacije združenega dela, društva in drugi družbeni dejavniki) pošljejo Žiriji za podeljevanje priznanj OF pri OK SZDL Vrhnika, Cankarjev trg 8, najkasneje do 15. marca 1984.

ŽIRIJA ZA PODELJEVANJE
PRIZNANJ OF PRI OK SZDL
VRHNIKA

MED MLADIMI OD DVAJSETEGA DO DVAJSETEGA

Naše korenine

Učenci 8. a razreda smo pripravili za kulturni dan etnološko razstavo z naslovom Naše korenine. Otvoritev je bila 14. 11. Tovarišica Terezija Jurca je v uvodu orisala etnološke značilnosti Vrhnike in okolice. Učenci pa smo pripravili recital ljudskih pesmi, ki so bile zapisane na vrhniškem območju. To so bile stanovske, ljubezenske, pivske pesmi in pesmi, ki so nastale med NOB. Vodilo pri postavljanju razstave je bilo: »Poznavanje ljudske kulture je spoznavanje nas samih, našega naroda, njegove preteklosti in sedanjosti.« (Vilko Novak)

Razstava je bila razdeljena na tri dele. Najobsežnejši del je bil razstava predmetov, ki so del naše ljudske kulture. Nekateri so bili stari in zaradi napredka kulture ne služijo svojemu namenu (trlica za lan, cepec, kolovrat), drugi predmeti pa se rabijo sedaj (porcelanasta posoda) ali pa je njihova izdelava še močno živa (lončeni izdelki, kleklarski izdelki, medeni kruhki). V drugem delu so bile razstavljene knjige o etnologiji in različne izdaje slovenskega ljudskega slovstva. Fotografski del razstave je bil obogaten z razlagami slik in z razlago etnologije. Razstavo je spremljala tudi ljudska glasba.

Čeprav je bila razstava za zunanje obiskovalce odprta le dva dni in so bili verjetno naši plakati premalo opazni, si jo je vendarle ogledalo precej ljudi. Z zanimanjem so si jo ogledali tudi starejši ljudje, ki so prišli iz doma počitka.

Pri razstavi so sodelovali prav vsi učenci iz razreda in vsi smo bogatejši za spoznanje: »Ljudska kultura je osnova, ki se iz nje razvija in krepi celotna narodna kultura.« (Vilko Novak)

JANJA FORTUNA

Pogozdovanje

Učenci osmih razredov smo pogozdovali na Smrekovcu. Na teren smo se odpeljali s kombijema. Tovarišu Leniču, ki nas je vodil, ni bilo potrebno razlagati, kako se sadi, saj smo delo opravljali že dvakrat kot sedmošolci.

Teren, na katerem smo sadili, je bil zelo težaven. Ves čas smo se gibali le navzgor. Fantom so se krampi mnogokrat zataknili ob korenine ali pa jih je oviralo kamenje. Dekleta smo pri sajenju smrek imele opravka z mokro in mrzlo zemljo, kar seveda ni bilo prijetno. Močno je tudi pihalo, zato nas je vse prav pošteno zeblo. Z delom smo prekinili le, ko smo imeli malico. Po okrepčilu smo se takoj zopet vrnili na delo.

Kljub mrazu in težavnemu terenu nam je uspelo nasaditi 2000 sadik. Domov smo se vrnili z občutkom, da smo storili nekaj dobrega za našo okolico. Čez nekaj let bo Smrekovec bolje poraščen.

ŽIVA OCEPEK, 8. a
Lit. nov. krož. Borovnica

Skladiščnih prostorov ni nikdar preveč. Tudi Mercatorjeva trgovina na križišču jih ima kar premalo, zato računajo, da bo letos spomladi, ko bo dograjen prizidek le nekoliko bolje, saj bo to vplivalo tudi na boljšo založenost.

OB ZAKLJUČKU PRVEGA POLLETJA NA GLASBENI ŠOL

Izreden učni uspeh

Že drugo šolsko leto Glasbena šola deluje v novih prostorih in prvi re zultati te pridobitve se že kažejo. V šolskem letu 1983/84 ima glasbeni šola vpisanih 240 otrok na različnih oddelkih, od violine, harmonike, kla virja, kitare, itd. Ravno tako smo razširili oddelek male glasbene šole, ka tero obiskuje v letošnjem letu 20 otrok. Zanimanje za šolanje na glasbe šoli presega naše zmogljivosti — tako prostorske kot tudi kadrovske — saj je na lanski sprejemni izpit za vpis v glasbeno šolo prišlo 145 učen cev. Na žalost smo jih lahko sprejeli slabo tretjino. Ravno tako kot ni druge delovne organizacije tudi na našo vplivajo zaostreni pogoji go spodarske stabilizacije, saj nam ne dopuščajo širše dejavnosti, kar prenesenem smislu pomeni omejitev večjega vpisa otrok na glasbe šolo.

Vseeno pa moramo reči, da z razumevanjem OIS kot našega glavnega finančnega podpornika nekako uspemo obdržati število otrok okoli 8 do 10-odstotno od vseh šoloobveznih otrok v občini.

Po številu otrok, vpisanih v glasbeno šolo, spada naša šola nekje med srednje velike šole v Sloveniji, po učnem uspehu pa, se upamo trditi, v sam vrh glasbenih šol.

Tudi kadrovsko smo na zavidljivi ravni, saj imajo vsi pedagogi z zakonom predpisano izobrazbo. V prvem polletju šolskega leta 1983/84 je imela glasbena šola 5 internih nastopov, en javni nastop v Borovnici, za zaključek polletja pa javni nastop na Vrhniki. Vsi nastopi so v mali dvorani Cankarjevega doma, tako da si učenci privadijo na drugačne razmere, ko so pri pouku.

Precej razvito imamo komorno dejavnost, saj imamo precej duetov različnih zasedb, (primer — kitara, blok flavta) nekaj triov in pa godalni ansambel. Eno bistvenih nalog glasbene šole je tudi dopolnjevanje pihalne godbe z novimi člani in v zadnjih dveh letih se je v pihalni godbo vključilo 15 naših učencev, ki z večjim ali manjšim uspehom sodelujejo s svojimi starejšimi-predhodniki.

Zdi se nam, da dobro sodelujemo z Osnovno šolo Ivana Cankarja, ZKO Vrhnika in z domom JLA, saj pripravljamo skupne prireditve ob različnih priložnostih.

Še nekaj o sodelovanju šole s starši.

Moram reči, da šola s starši dobro sodeluje, da se starši zanimajo za napredek svojih otrok, da pa imamo tudi izjeme, ki zaradi svoje nečimernosti oziroma premajhnega vpogleda v delo glasbene šole le-tej enoti skušajo spodkopati ugled in mesto, ki glasbeni šoli pripada v kraju.

V prvem polletju šolskega leta 1983/84 smo imeli ravno zaradi nepoznavanja dela na glasbeni šoli intervencijsko inšpekcijo Zavoda za šolstvo, organizacijske enote Ljubljana, zaradi pritožbe enega od staršev na Republiški komite za vzgojo in izobraževanje.

Inšpektorica je po štirinajstdnevnem pregledu ugotovila ne le to, da šola deluje povsem po predpisih, katere predvideva zakon, temveč, da se skuša čim bolj približati svojim učencem, jim pomagati in jim omogočiti, da kljub določenim zakonskim določilom lahko še obiskujejo glasbeno šolo. Saj je najbrž vsem jasno, da niso vsi učenci novi Pogoreliči, Žiberti, itd.

Namen šole je predvsem vzgajati bodoče ljubitelje glasbene umetnosti ali kateterekoli druge, saj narod brez kulture ne more živeti, ravno tako ne more živeti kultura brez naroda.

Ne vemo pa, če je to res vsem jasno.

VIKTOR ZADNIK

Nekateri vozijo kolesa tudi pozimi

Dovolj je, da ima udeleženec v prometu kolo, pa se spremeni v kolesarja in se brez kakršnihkoli preizkusov znanja vozi v prometu. Vendar pa mora tudi kolesar poznati skoraj vsa prometna pravila, prometne znake, talne obeležbe in znake, ki jih dajejo pooblaščene osebe — mifičniki, poleg tega pa mora znati voziti kolo, da se bo varno vozil v prometu.

Kolesarju je namenjeno še manj posebnih površin, kolesarskih stez kot pešcem pločnikov, zato mora voziti po cesti, kar pa je lahko že samo po sebi nevarno.

Kjer so kolesarske steze, morajo voziti kolesarji po njih, sicer pa ob skrajnem desnem robu ceste. Za varnost kolesarja je zelo pomembno upoštevanje vseh cestno-prometnih pravil in pravil vožnje, posebno nakazovanje smeri, opazovanje prometa pred in za seboj in vožnja v določeni smeri za posamezne ukrepe, s tem je mišljen pravilen položaj v križišču. Kolesar se mora zavedati, da je med najmanj zaščitenimi in najpočasnejšimi udeleženci v prometu, kar pomeni, da se lahko zaplete v nezgodo, v kateri bo posledice nosil predvsem sam.

Kolo mora biti pravilno opremljeno, kar pomeni, da mora imeti dve zavori (za vsako kolo po eno), zvonec, luč za osvetljevanje ceste, rdeč odsevnik in rdečo luč na zadnjem delu kolesa, rumene odsevnike v pedalih, priporočamo pa tudi bočne odsevnike med naperami kolesa in bočni distančni loparček na zadnjem delu kolesa, ki bosta kolesarja v vseh vremenskih razmerah napravila bolj vidnega.

Kolo je namenjeno predvsem vožnji v toplejših mesecih. Glede na znano omejitev porabe goriva in visoko ceno se nekateri odločajo za kolesarjenje tudi v zimskih mesecih. Pogoji za vožnjo v tem času so težki tudi za druga vozila, ne le za kolesarje, poleg tega pa so kolesarji pozimi še bolj ogroženi. Slabše so vidni zaradi slabih vremenskih razmer ali celo nevidni zaradi lastne malomarnosti, ker koles niso dovolj opremili, poleg tega pa vozniki marsikdaj ne predvidevajo, da bi se lahko kolesarji v slabem ali mrzlem vremenu sploh vozili po cesti.

Kolesarjem naj veljajo naslednja navodila:

— vozite se le s popolnoma brezhibnim in opremljenim kolesom,

— dodatno opremite kolo s svetlobno-odsevnimi elementi, predvsem bočnimi odsevniki in distančnim loparčkom,

— na kolesu uporabljajte oblačila svetlih, živih barv,

— ne prevažajte na kolesu predmetov, ki vam onemogočajo varno vožnjo ali vam zmanjšujejo ravnotežje,

— vselej upoštevajte vsa cestno-prometna pravila in predpise,

— pravočasno nakažite smer zavijanja in zavijajte le, ko ste prepričani, da je voznik za vami opazil vašo namero,

— pri vožnji po kolesarski stezi bodite posebej pozorni na pešce, ki lahko zaidejo na kolesarsko stezo, zlasti na postajališčih javnega mestnega prometa.

Ob megli, dežju ali sneženju, oziroma zasneženih, četudi spluženih, cestah pustite kolo raje doma!

Starši, spravite kolesa svojih otrok do pomladi! Varnejši bodo peš kot na kolesu. Preden se bodo spomladi začeli voziti z njimi, pa naj se v šoli udeležijo akcije »Z varnim kolesom v promet«.

SPV

PISMA OBČANOV

Borovnica je dobila ceste in ulice

vojni se je Borovnica po številu prestva in prostorsko tako razširila, da je l pregled nad prebivalstvom skoraj gočč. Prišlek, ki je iskal znanca samo evilki hiše, se brez pomoči sploh ni el. Kdor pa je prišel v Borovnico po- se po vsej verjetnosti ni mogel nika- najti. Vprašanje je tudi, kam se je za- saj so v vasi lokali zaprti, same luči di ne povedo ničesar.

na je bila pobuda, da bi se vas pro- ko porazdelila na ceste in ulice. Pri pgjh naj bi sodelovale vse družbeno- ne organizacije kakor tudi posa- iki. Dokončno odločitev o porazdeli- si na ulice in ceste je sprejel svet KS nica, ki je na osnovi predlogov spre- ep o tem. Geodetska uprava na Vrh- predhodno o predvidenem po stro- strani skušala o tem ljudi obvestiti, ar ta njihova želja med ljudmi ni našla stnega rezultata. Ceste in ulice ter va imena so bila občanom predstav- le v mejah parcelnih številk — tako di delna orientacija brez prostorske ni bila mogoča. Le skupina ljudi je vedela za razporeditev, preprost k pa je o tem lahko le ugibal. Končno a na KS razgrnjen tudi načrt nove litve, v dveh dneh pa so občani za o ceno kupili nove lično izdelane številke z imeni, o katerih naj bi do- o prej odločali občani.

opna cesta iz smeri Vrhnike — mimo a, do izstopa iz vasi na velikem — je dobila ime Ljubljanska cesta resnično pelje proti Ljubljani. Nada- je te od križišča skozi vso vas do ce — je Zalarjeva cesta — poimeno- po predvojnem revolucionarju To- Zalarju-»Žanu«, ki je padel pod streli lcev v gozdu nad Brezovico — po itvu.

di vasi, vzporedno z Zalarjevo, je rjeva cesta — poimenovana po na- elju Paplerju, ki je kot prvi v to vas obveznega šolanja dal otrokom tudi odarske napotke za bodoče življenje asi. Jabolka »paplerji«, ki še danes jo po vrtovih, so tudi del spomina Vzporedne ulice proti severu vasi so ica bratov Mivšek, ki sta kot učitelja inula med vojno — Viktor kot žrtev e v Sant Joštu, Jože pa je padel kot an tik pred koncem vojne na Dolenj- . Mikuževa ulica nosi ime po Pavletu u (Malnerski Bolte), ki je kot parti- adel v borbi z Italijani na Gornji Bre- nad Preserjem. Tam stoji tudi temu dku posvečeno obeležje. Tretja vedna ulica — Gradišnikova — naj bo in na partizana prvoborca Janoša iz , ki je padel na Krimu v letu 1943. ej vstran proti stari »cegunci« je še niška ulica. Čez cesto, v smeri »Pod- , v okolici Borovnice v letu 1944 kot domačih domobrancev. Cesta pod je že od zdavnaj znana kot »cesta oro«.

meri zahod — vzhod je navezana na ljevo cesto pa Mejačeva cesta, ki mimo Liko železniške postaje. Ne- o preminuli Vlado Mejač je bil sicer k mlajše generacije, vendar že toliko da je med vojno poskusil vse najhuj- il je družbenopolitični delavec, direk- ka — nazadnje predsednik SO Vrh- — do svoje smrti. Molkov trg — ob- prostor okoli pošte in trgovine Krim nesne poti proti jugu vasi. Ta res prvi tar je tudi v okolju, kjer je deloval, za- da spomin nanj ne zamre. Ulici, ki a z juga in severa na staro železniško ajo, nosita imeni Ramovševa — po erzitetnem profesorju — in učitelju Tonetu, ki je bil na sodnem procesu proti okupatorju pri miniranju Preserskega železniškega mostu v decembru 1941 obsojen in po nedolžnem ustreljen z ostalimi žrtvami l. 1942.

Na zahodni breg vasi sega Cerkova ulica. Tone Cerk-Martin je bil prvoborec in tudi ob tej ulici ranjen. V breg vasi, malo bolj proti jugu, je Švigljeva ulica. Milan Švigelj, operativni oficir v Šercerjevem bataljonu, je bil ena prvih žrtev na tem področju. Padel je v borbi z Italijani nad Kraljevo dolino v poletju leta 1942.

Iz vseh debat in sestankov pa se je nepričakovano rodila tudi »Rimska cesta«, ki je noben volilec in občan ni dal blagoslova.

Občani od hiše Mavec (Tinčkova) pa do »Kovača« na sredi vasi t. j. cca 12 najstarejših hiš v centru vasi so se potihoma vprašali, od kdaj sega v vas tudi Rimska cesta? Kdo jo je ustvaril? Gotovo oseba ali skupina ljudi, ki vse dokler se niso preselili v Borovnico, o tej vasi niso nič vedeli. Zato bi bila njihova dolžnost,da bi bolj prisluhnili občanom in ne bi na svojo pest delali neumnosti, ki s strokovnostjo nimajo nobene zveze. No, že na omenjenem sklicu skupščine KS Borovnica človeka, ki bi moral navzočim razložiti, kakšno ime naj bi dobila sedanja že krščena Rimska cesta — ni bilo.

Pred to vojno in še prej so domačini poti, ki je vodila od »Tinčka« (Mavca) čez polje do Cerkove žage rekli »Rimska pot«. To je bil navaden kolovoz — in še ta povezan z brvjo (za pešpot) na dva dela. Ime je nastalo davno in si ga danes ni mogoče razlagati. Po osvoboditvi je bila glavna cesta (sedaj Zalarjeva) zaradi izgradnje zasilne nemške železniške proge presekana. Da se je promet lahko nadaljeval v okoliške vasi — so tako Rimsko pot naredili za javno cesto — vstavili v jarke betonske cevi in jo tudi razširili. Po izgradnji sedanje trase železnice je prvotna pot prevzela glavno breme prometa. Rimska cesta je sicer ostala in še danes služi potrebam kmetov, in je nekakšna rezerva, — če se na glavni cesti kaj pripeti. Ob predvojni Primorski poti sta bili takrat le dve hiši — danes pa jih je nekaj več. Poudarjam, da se je ta Rimska pot — ali cesta — končala »pri Tinčku« in nikoli ni segala v vas, kar se je zgodilo danes. Avtorji tega spora vsega tega niso vedeli — zato naj bi jim glas ljudi pomenil več, kot jim je! Kaj ima sredina vasi skupnega z Rimljani?

To ime bi lahko obstojalo v času okupacije od l. 1941 — 1943, ko je rimska soldateska kazala svoj napuh in na gozdnem koncu dobesedno vlekla mrtvega partizana Marka. Ali ni smotrno, da je podaljšek Rimske ceste danes Švigljeva ulica! Čigavo ime naj bi bilo ovekovečeno prej kot »rimsko«, so povedali občani — vendar jih ni nihče upošteval. Trdim, da so bili postavljeni pred izvršeno dejstvo! Zato terjam, da pristojni javno odgovore, kdo je bil avtor tega poniževalnega imena ulice ali ceste. Imamo Ljubljansko cesto kot ponos centra naše domovine — nočemo pa sramotne rimske ceste, ki nas spominja na ponižanje in suženjstvo.

Odgovorni naj vedo, da vas imena ceste noče — zato naj poskrbijo, da se Rimska cesta oz. ulica konča tam, kjer se je do danes — naprej pa naj bo cesta nekoga, ki je vasi nekaj dal in domačinom nekaj pomeni.

Zanimiva je resnica, da v Italiji ni bilo zapora ali koncentracijskega taborišča, da v njem ni bilo »Borovničana«! Zato proč z vsemi tujki, ki nas bi nato v zgodovini spominjali.

Za razvedrilo

o je pred nekaj leti, ko sem se udele- obveznega predavanja o civilni mbi in zaščiti. Predavatelj nam je ž hotel čimbolj nazorno prikazati po- ce eksplozije atomske bombe, dru- si njegovih besed ne znam razložiti; je namreč, da se bacili atomske eks- je širijo v krogu tudi do sto kilometrov. at sem se ozrla po dvorani — bile smo žno ženske — in opazovala, kakšen dziv. Tam, kjer bi že zaradi poklicne sobljenosti moral biti, so si poslu- vneto nekaj prišepetavale, drugod bilo vse mirno. Verjetno so ženske udi redki moški poslušalci) pozabile iz osnovne šole ali pa so se ukvar- sestavljanjem jedilnika za naslednji Tudi jaz sem takrat ugotovila, da ne osebne škode za moje duhovno ob- , če neham poslušati in sem se poto- transcedentalno meditiranje. devščino bi prav gotovo pozabila, če e bi pred kratkim dvignila železova erija, ki se je pojavila v borovniškem u. Kaže, da imamo v naši občini nekaj ev, ki se prav po nepotrebnem skri- vajo. Cenim skromnost, vendar menim, da je tu škodljiva za ugled naše občine, če ne celo za vesoljno Slovenijo. Zadevo je treba namreč nujno patentirati pri kakšnem mednarodnem patentnem uradu, da nam je kdo ne ukrade. Kakšen neslutene možnosti imamo za razvoj železarstva, če se lotimo gojenja železovih bakterij! Namesto, da kopljemo tudi in zbiramo odpadno železo, lahko ustanovimo železogojnico. Lahko bi jo postavili na območju, kjer je padla v vodo borovniška obrtna cona, saj kaže, da ta bakterija ne vpliva na kakovost vode. Tudi surovin imamo — hvala bogu — dovolj; železova bakterija namreč izvrstno uspeva na človeški neumnosti, od katere imam navsezadnje tudi jaz svoj dobiček. Za tale prispevek, (če bo objavljen seveda), bom tudi dobila honorarček, sicer majhen, ampak jaz sem skromna.

Genija, ki je izumil to bakterijo, bi pa bilo vsekakor treba predlagati za Nobelovo nagrado za kemijo in fiziko obenem.

FRANČIŠKA CELARC

»DRAŽGOŠE 84«

Po poteh Cankarjevega bataljona

Pohod Po poti Cankarjevega bataljona je spominski pohod na borce Cankarjevega bataljona, ki so pozimi 1942 prehodili prav to pot in kasneje vodili z znamenito in slavno dražgoško bitko.

Letošnjega pohoda, ki se ga je udeležilo okoli 160 pohodnikov, smo se udeležili tudi trije Vrhničani — Lenaršič Frane (Lenč), Ciril Kozjek in jaz.

Zbirališče je bilo 7. januarja ob 22. uri na Pasji ravni pri kmetu Koširju. Ob 23. uri istega dne smo se po krajšem govoru, ki ga je imel vodja pohoda Vinko Hafner iz Škofje Loke, odpravili na pot.

S Pasje ravni smo krenili proti dolini Poljanščice, (Poljanske Sore), in dolino prečili v kraju Zminec. Pot smo nadaljevali pod Lubnikom na Breznico, kjer je bil krajši postanek, postregli pa so nam s toplim čajem. Od tu smo nadaljevali pot preko Tomaža v Selško dolino ter se udeležili krajše slovesnosti pri spomeniku padlemu partizanu poljskega rodu »Tadeušu« in nato nadaljevali pot v Ševlje, kjer smo bili postreženi s partizanskim golažem in čajem. Nadaljnja pot nas je vodila preko Mohorja in Zabrekve na Dražgoše, kamor smo prišli ob 12. uri in se udeležili proslave obletnice dražgoške bitke.

Kljub 13-urnemu pohodu smo prišli na cilj vsi veselo razpoloženi, saj smo preživeli dva lepa dneva v čudoviti zasneženi pokrajini, med ljudmi, ki oživljajo tradicije NOB in ki jim je tovarištvo na prvem mestu.

Za pohod je skrbelo planinsko društvo Škofja Loka, organizator pohoda, ki je poskrbelo za varnost pohoda pa tudi za prijetno počutje pohodnikov.

JANEZ PEČAR

Vrhniška kombinirana ekipa ZRVS in ZSMS je dosegla 5. mesto

Vsakoletna prireditev Po stezah partizanske Jelovice oziroma na kratko »DRAŽGOŠE 84«, ki obuja spomine na legendarno bitko Cankarjevega bataljona od 9. do 12. januarja 1984, je bila letos 8. januarja.

V počastitev tega praznovanja je bilo organiziranih več prireditev, predvsem športnih in rekreativnih, ki so se zaključile s proslavo ob tej priložnosti.

Eno od teh tekmovanj je tudi tekmovanje kombiniranih občinskih ekip ZSMS in ZRVS iz vse Slovenije, (letos je nastopilo 40 občinskih ekip), pod naslovom Po poti heroja Lojzeta Kebeta. To tekmovanje je sestavljeno iz več podtekmovanj, in sicer: 6-članska ekipa (3 člani ZRVS in 3 člani ZSMS) najprej rešuje naloge iz topografije, za kar lahko prejme največ 60 točk. Nato ločeno ekipa ZRVS rešuje taktično nalogo (največ 60 točk), in ZSMS odgovarja na vprašanja iz določene teme (največ 60 točk).

Po vsem tem pa pride na vrsto pravi športno tekmovalni del, in sicer: vsak izmed 6-članske ekipe izstreli po tri naboje z malokalibrsko puško na 25 m oddaljeno tarčo, nakar mora ekipa združeno premagati 10 km dolgo pot iz Krope v Dražgoše s približno 400 m višinske razlike.

Letošnja ekipa Vrhnike, ki so jo sestavljali: Tone Turk, Anton Sajovic, Marjan Grom, Jákob Susman, Miha Rijavec in Marko je večino nalog opravila odlično, saj smo bili najboljši v streljanju, med najboljšimi v teku, pri reševanju taktične naloge ZRVS in testnih vprašanj ZSMS, medtem ko smo odločilne točke za zmago na tekmovanju izgubili zaradi površne rešitve topografske naloge.

No, kljub vsemu tudi 5. mesto ni slabo, saj vedno ne moremo posegati po prvih treh mestih, kar smo dosegli že dvakrat, saj smo bili 1981. leta drugi, 1982. tretji in lani šesti.

J. S.

Vrhnika — Dražgoše

Ste že kdaj pomislili, da bi odšli peš z Vrhnike vsaj do Pokojišča, po gozdu, kjer ni označene poti, kjer ne boš srečal človeka, morda ti pot prekriža le kaka gozdna žival! Ne? Škoda, kajti taka pot je lahko tako lepa in v spominu ti ostane dolgo, dolgo.

Peter, Obe, Sašo, Andro, Tamau in Bencinčk, taborniki odreda Ivan Cankar, so se podali na pot v partizanske Dražgoše kar peš in se s 76 km poti vrnili utrujeni, a polni lepih vtisov.

Prvi dan so prehodili najdaljši del poti: od Vrhnike, čez Horjul, Polhov Gradec in Črni vrh do Poljan. V Poljanah so prespali na seniku, ki jim ga je za čez noč zaupal dobrodušni kmet. Fantje so rekli, da je bilo pošteno mraz in da bi jim po prehojeni poti mnogo bolj prijala topla postelja, a kaj moramo, tabornik pač mora biti pripravljen na **vse, tudi na trdo in mrzlo »posteljo«.**

Drugi dan so iz Poljan čez Javorje, Stari vrh, (kjer so na veliko začudenje smučarjev smučali kar v »gojzarjih«), čez Rout prispeli do Železnikov. Tu pa so imeli srečo, saj jim je prijazen domačin ponudil prenočišče ob topli kmečki peči in fantje se ga niso branili.

Zadnji dan jih je čakala le še pot do Dražgoš, ki so jo prehodili, kot bi trenil.

Srečanje z mnogimi taborniki, ki so se zbrali v Dražgošah, je bilo prisrčno in nasmeh na ustnicah šestorice je pričal, da so bili fantje zadovoljni, da so prehodili to ne preveč lahko pot.

Vsi ostali taborniki, ki smo ostali doma, ob topli peči, medtem ko so fantje navdušeno korakali čez Polhograjske dolomite proti Jelovici, pa jim čestitamo za ta uspeh.

SONJA

Vsi zadovoljni in zdravi, če odštejemo tistih nekaj žuljev.

Občinska organizacija Rdečega križa Vrhnika

razpisuje

gospodinjski tečaj »SOJA V PREHRANI«. Tečaj bo 13. in 14. februarja v popoldanskem času.

Prijave in informacije sprejemamo v prostorih Rdečega križa Vrhnika, Klis C-1 oziroma po telefonu št. 752-105.

OO RK VRHNIKA

Novosti Zakona o evidenci nastanitve občanov in registru prebivalstva

V letu 1983 je Skupščina SRS sprejela nov zakon o evidenci nastanitve občanov in registru prebivalstva. Z novim zakonom se vrsto določb na področju prijave in odjave prebivalstva ureja na novo oz. se spreminja in dopolnjuje, zato bi vas radi seznanili z najpomembnejšimi novostmi.

Zaradi zagotovitve točnih evidenc o stanju in gibanju občanov nalaga zakon, poleg OZD, drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim in državnim organom tudi **hišnim** svetom in drugim organom hišne samouprave, **stanodajalcem** in **občanom** pravico in dolžnost, da napotijo občane, ki se vselijo v stanovanjske objekte oz. stanovanja, da prijavijo oz. odjavijo stalno bivališče in imajo pravico preveriti, ali so občani izpolnili to dolžnost.

Če organ sumi, da občan stalno ne prebiva na naslovu, kjer je prijavil svoje stalno bivališče, uvede postopek za ugotovitev dejanskega stanja. Na podlagi dokončne odločbe, s katero pristojni organ ugotovi, da občan ne prebiva na naslovu, kjer je prijavil svoje bivališče, ga izbriše iz registra stalnega prebivalstva.

Zakon zavezuje vse občane, ki odpotujejo v tujino za več kot 3 mesece, da svoj odhod prijavijo oddelku za notranje zadeve, preden odpotujejo. Ravno tako mora občan, ki se vrne iz tujine v naselje stalnega bivališča za več kot **30 dni,** prijaviti svojo vrnitev v 3 dneh po vrnitvi.

Gostinske in druge organizacije, ki sprejemajo goste na prenočišče in počitek morajo prijaviti goste v **6 urah** po njihovem prihodu.

Občani, ki za plačilo sprejemajo osebe na prenočišče ali počitek, pa morajo prijaviti goste v **12 urah.**

Po določbah novega zakona so osebe, ki se začasno nastanijo pri občanih, dolžne same prijaviti začasno prebivališče v **24** urah po prihodu, odjaviti pa ob odhodu. V kolikor prijave oz. odjave niso opravile zadolžene osebe, so za te osebe to dolžni storiti stanodajalci v **48** urah po njihovem prihodu oz. odhodu.

Vse osebe, ki se mudijo izven naselja stalnega prebivališča v objektih, namenjenih za počitek in rekreacijo, tj. v počitniških hišicah in stanovanjih, ki so temu namenjene, ali drugih objektih, morajo same prijaviti oz. odjaviti začasno prebivališče, če se v takih objektih mudijo več kot **15** dni. V kolikor v take prostore sprejemajo lastniki le-teh na začasno prebivanje svoje znance, prijatelje ali druge osebe za dalj kot 15 dni, so dolžni poskrbeti, da občani, ki se pri njih nastanijo, izpolnijo obveznost prijave oz. odjave zač. prebivališča.

Po določbah zakona morajo biti prijavljene oz. odjavljene tudi osebe, ki so na obisku pri ožjih sorodnikih v naselju njihovega stalnega bivališča, in sicer, če se v tem naselju mudijo več kot 30 dni. Med ožje sorodnike štejemo očeta, mater, hčer, sina, moža, ženo, brata in sestro.

Po novem zakonu lahko prijava začasnega bivališča traja **največ 1 leto.** V primeru daljšega začasnega prebivališča mora stanodajalec ali občan prijavo začasnega prebivališča obnoviti v roku 8 dni po poteku enoletnega roka. Po preteku 1 leta in 8 dni se občan briše iz registra začasnega prebivališča, če ni obnovil prijave. Rok eno leto in 8 dni se računa od uveljavitve zakona, tj. od 1. 3. 1983 dalje. Če se je oseba prijavila pred navedenim datumom, mora svoje začasno prebivališče podaljšati do 8. 3. v letu, v kolikor pa se je prijavila že po uveljavitvi zakona, mora svoje začasno prebivališče podaljšati v roku 1 leta in 8 dni od prijave.

Vse naštete določbe so sankcionirane, zato prosimo, da v roku prijavljate, odjavljate in spreminjate naslove svojega stalnega in začasnega prebivališča in upoštevate zgoraj navedena pojasnila.

LIDIJA BOGATAJ

Tečaj krojenja in šivanja v Domu JLA

Prijavljene kandidatke za tečaj krojenja in šivanja imajo skupni sestanek in razvrščanje v skupine v Domu JLA , 30. januarja ob 17.00 Tečaj začenjamo prvega februarja.

Pokažite svoja najboljša dela 8. marca, ob dnevu žena

Sekcija za družbeno aktivnost žensk ob dnevu žena v Domu JLA prireja tradicionalno razstavo ročnih del.

Pozivamo vas, da končate začeta dela in jih pripravite za razstavo.

O točnem času, ko lahko prinesete dela na ogled, vas bomo še obvestili v naslednji številki. Pripravljamo tudi majhno presenečenje za vse sodelujoče.

Na podlagi 5. člena Pravilnika o Petkovškovih priznanjih

RAZPISUJE
KULTURNA SKUPNOST OBČINE VRHNIKA

Petkovškovo priznanje

Razpisni pogoji in navodila za oblikovanje ter dostavo predlogov:

Priznanje podeljujemo za:

1. aktivno delovanje v SZDL, sindikatih, ZSMS, samoupravnih interesnih skupnostih in v vseh drugih družbenih sredinah v prid kulturnih dejavnosti,
2. vsestransko in celovito razumevanje pomena poklicne in ljubiteljske kulturne dejavnosti in za dejavno pomoč pri vsebinskem bogatenju,
3. organizacijsko utrjevanje in samoupravno organiziranost kulturnih dejavnosti ter za funkcionarje delegatskega sistema v vseh družbenih sredinah,
4. vzpodbujanje, usmerjanje in organiziranje kulturnega življenja in kulturne dejavnosti, zlasti še med mladimi ljudmi in delavci,
5. uvajanje novih sodobnih vsebin in oblik kulturne ustvarjalnosti,
6. celovito, stalno in dolgoročno načrtovanje kulturno umetniškega delovanja,
7. nenehno vzpodbujanje različnih oblik svobodne menjave dela,
8. kvalitetno in množično rast v kulturnem delovanju,
9. pospeševanje kulturne ponudbe (nastopi skupin, gostovanja poklicnih ansamblov, prireditve za delavce iz drugih republik in pokrajin, bogatenje knjižnic s primernimi knjigami, skrb za dostopnost knjige itd.),
10. pripravo in izvedbo različnih izobraževalnih oblik,
11. celovito in vsebinsko poglobljeno obveščanje o kulturnem življenju in delovanju,
12. poglobljeno prizadevanje pri zbiranju, ohranjevanju in urejanju dokumentacije o naprednem kulturnem gibanju.

Predlog za priznanje mora vsebovati poleg podatkov o kandidatu tudi opis dela, zaradi katerega je predlagan in podatke, ki so potrebni za vsestransko in objektivno presojo uspešnosti dela kandidata.

Kandidate lahko predlagajo kulturna društva in skupine, poklicne kulturne organizacije, samoupravne in krajevne skupnosti, šole in ostale delovne organizacije ter posamezniki.

Pisne predloge za priznanje je treba poslati najkasneje do 20. februarja 1984 na naslov: KULTURNA SKUPNOST OBČINE VRHNIKA, Cesta 6. maja 1.

Izbor, na predlog Odbora za Petkovškovo priznanje, potrdi skupščina kulturne skupnosti.

Podelitev bo javna. Imena dobitnikov in utemeljitve bo kulturna skupnost objavila v Našem časopisu.

ŠAHOVSKE VESTI

Hitropotezni turnir

Na I. hitropoteznem turnirju Šahovskega društva Vrhnika, ki se točkuje za hitropotezno prvenstvo ŠD Vrhnika za 1984. leto, dne 8. 1. 1984 je sodelovalo 12 šahistov. Prvo mesto je osvojil Matjaž Justin s 9,5 točkami izpred Petra Kobala s 9, Šolna in Trčka s 7, Vošernika 6,5 točkami, itd.

Obvestilo

1. Hitropotezni turnir ŠD Vrhnika za mesec februar se prične 5. 2. 1984 ob 9. uri v Domu JLA Vrhnika.
2. Občinsko prvenstvo za pokal Maršala Tita se prične v petek, 10. 2. 1984 ob 17.30 v Domu JLA Vrhnika. Pozivamo delovne organizacije, krajevne skupnosti in društva, da pošljejo svoje ekipe.
3. ŠD Vrhnika obvešča svoje člane, da imajo vsak petek ob 18. uri v šahovski sobi doma JLA medsebojna srečanja, analize partij, simulantke z najboljšimi šahisti, itd.
4. ŠD Vrhnika organizira kategorne turnirje za pridobivanje III., II., in I. kategorije. Turnirji se pričnejo potem, ko se prijavi najmanj 10 šahistov iste kategorije. Pozivamo vse šahiste, da se prijavijo v prostorih ŠD Vrhnika vsak petek od 18. ure dalje.

Razpis

Šahovski klub Borovnica razpisuje, v počastitev krajevnega praznika, ekipno šahovsko tekmovanje.

Šahovsko ekipno tekmovanje bo 11. 3. 1984 ob 9. uri v prostorih krajevne skupnosti Borovnica.

Pravico do udeležbe imajo vse organizacije, društva, delovne organizacije, vaške skupnosti. Velja za KS Borovnica, iz ostalih krajev pa krajevne skupnosti. Lahko nastopi tudi več ekip.

Ekipa mora biti sestavljena iz prebivalcev kraja, kjer nastopajoči biva oz. delovne organizacije, kjer dela.

Igralo se bo hitropotezni turnir, v skupnem času 20 minut za oba igralca. Ekipa šteje štiri člane in dve rezervi.

Ekipa mora biti sestavljena po moči igralcev, med igranjem vrstnega reda ni mogoče spreminjati.

Igralo se bo po pravilniku hitropoteznega šaha, ki je bil objavljen v biltenu št. 2 — plavi pri ŠZS.

Prijave so pol ure pred pričetkom, sodnika delegira ŠK Borovnica. Prve tri ekipe pre prejmejo medalje v trajno last.

Z OBČNEGA ZBORA DPD SVOBODA BOROVNICA

Nekaj delavnih sekcij

Po običajnem uvodnem postopku smo obravnavali poročila posameznih sekcij društva. Ugotovili smo, da so nekatere sekcije dokaj delavne, (dramska, foto, pevske itd.), nekaterih pa skoraj ni opaziti pri njihovem delu. Obnovljeni so bili tudi prostori, kolikor je bilo to mogoče storiti glede na omejena sredstva. Pri preureditvi imajo precej zaslug predsednik društva DPD Svoboda, Rudi Cerk, ki si je z nekaterimi člani odbora zelo prizadeval za uresničitev programa sanacije doma Svobode, še posebej pa je treba pohvaliti Franca Debevca, ki je s svojim delom pripomogel, da so dela potekala po predvidenem programu.

Dekliški nonet se otepa s težavami, ki so nastale z novim šolskim letom, ko imajo članice različen čas pouka in so vaje zaradi tega onemogočene.

DPD Svoboda še nima programa za naslednje leto, saj jim KK SZDL Borovnica še ni dostavila programa proslav za leto 1984. Prav tako jim Kadrovska komisija pri krajevni skupnosti ni sporočila, kdo naj bi bil novi predsednik društva, saj je sedanji predsednik sprejel to funkcijo le začasno, dokler se vprašanje ne reši na drug način in nikakor ne more še naprej opravljati tega dela, ker je že precej obremenjen drugje. Zaradi teh nerešenih vprašanj je bilo domenjeno, da se v kratkem skliče nov občni zbor društva svobode, na katerem naj bi bilo prisotno več članov družbenopolitičnih organizacij v krajevni skupnosti, saj člani društva svobode zelo pogrešajo močnejšo povezavo z njimi, še posebno, ker potrebujejo finančno pomoč pri nadaljnji obnovi svojih prostorov. Potrebno je namreč popraviti strop, zamenjati dimnik iz požarnovarnostnih razlogov ter opraviti še nekaj drugih, nujno potrebnih del.

Povedati je treba tudi, da kino ob sobotah ne dela zaradi zelo nedisciplineranih gledalcev, ki s cigaretnimi ogorki uničujejo stole, prav tako mečejo ogorke po dvorani med gledalce in po njihovih glavah. Ob nedeljah popoldne je stanje nekoliko boljše, če pa se bo poslabšalo, bodo filmske predstave verjetno sploh odpadle.

F. CELARC

Slovenski kulturni praznik

28. januarja 1945 je bil sprejet odlok, o katerem je Predsedstvo SNOS proglasilo 8. februar za slovenski kulturni praznik. Odlok se glasi:

ODLOK
o proglasitvi dneva Prešernove smrti za kulturni praznik slovenskega naroda

Osmi februar, dan smrti dr. Franceta Prešerna, slovenskega književnega genija, se proglaša za kulturni praznik slovenskega naroda.

Ta dan naj se poslej s proslavami in svečanostmi praznuje po vseh slovenskih prosvetnih in kulturnih ustanovah ter zavodih.

Ves slovenski narod naj se proslavam svojih kulturnih in prosvetnih ustanov pridruži in pri njih sodeluje.

Dne 1. februarja 1945.

Za Predsedstvo SNOS:

Sekretar:
Boris Kidrič, l. r.

Predsednik:
Josip Vidmar, l. r.

Ta odlok je predsedstvo utemeljilo takole:

»Za dvig kulturne zavesti našega naroda in s tem tudi za dviganje njegovega ponosa in narodne zavesti in samozavesti bodi en teden v letu posvečen slovenski kulturi. Ta teden naj se začne ali zaključi z dnevom Prešernove smrti, ki bodi naš kulturni praznik. To bodi velika javna manifestacija vsega kulturnega dela, od osnovne šole do univerze, od najmanjše posvetne organizacije na vasi do najvišjega predstavništva našega prosvetnega življenja — Akademije znanosti in umetnosti, skratka, ta teden bodi revija vsega prosvetnega dela za dobo enega leta.«

Slovenci smo majhen narod. Živimo na področju, ki je stisnjeno med Alpe in Jadransko morje in kjer so se od davne zgodovine križali interesi večjih in močnejših sosedov — Romanov in Germanov. In prav tem smo bili že od odmaknjenega 8. stoletja hlapci, prav zanje smo do 20. stoletja upogibali hrbte. Kljub temu pa se je rodila slovenska kultura, živela včasih bolj, včasih manj skrita, vztrajno pridobivala na svojo stran ljudi, tudi take, ki so jo dvigali v evropske vrhove. Eden največjih je bil France Prešeren, človek, ki je slovensko poezijo pripeljal s steze poučnega, vzgojnega pesništva na pot evropsko priznane »učene« poezije. Župančič je zapisal:

»Naša književnost je stara nekaj stoletij, naše leposlovje samo toliko desetletij, kolikor jih je preteklo, odkar je izšla knjiga Prešernovih poezij. To je prva manifestacija slovenskega umetniškega duha, tako vzvišena nad vsem, kar so Slovenci dotlej dosegli v svojem jeziku, da so bili le redki tisti, ki so spoznali ves pomen Prešernovega življenja in dela. (...) Prešeren s svojo visoko knjigo, ki govori o človekoljubju, o bratstvu vseh narodov, nam je pridobil pravico, stati v krogu kulturnega človeštva kot majhen, a ne brezpomemben člen.«

Vsak narod dokazuje svoj obstoj in samobitnost s prikazovanjem svoje kulturne preteklosti. Res je, da je naša književnost stara komaj nekaj stoletij, dokazi za uporabo slovenskega jezika pa segajo prav v 10. stoletje, ko so nastali Brižinski spomeniki, trije zapisi v slovenščini. Kasneje je bilo takih zapisov — pretežno cerkvenega značaja — še nekaj, v 16. stoletju pa se je pod vplivom humanističnih in tudi verskoreformatorskih idej začela razvijati književnost, druga področja pa ravno tako niso zaostajala. Rodili so se ljudje, ki so ta majhen košček zemlje na različne načine predstavljali svetu. Janez Vajkard Valvasor, (1641 — 1693), je npr. z razpravo o Cerkniškem jezeru postal član angleške kraljeve znanstvene družbe (1687). In takih ljudi, ki so v Evropi pomenili kar veliko, Slovenija ni dala ravno malo. V družbi največjih je prav gotovo romantični pesnik France Prešeren. V času, ko se je vsa Evropa pripravljala zadati zadnji udarec Hitlerju in njegovim nacistom, se je predsedstvo SNOS odločilo, da bomo Slovenci na dan smrti velikega pesnika praznovali svoj kulturni praznik. Morda so vedeli, da bodo velesile takoj po koncu vojne spet delale čudne kombinacije v zvezi s slovensko zemljo in da bo treba obstoj naroda dokazovati tudi s kulturno zgodovino. In majhen, zunanji, dokaz tega je tudi naš kulturni praznik — Prešernov dan. Naj zato ta zapis končam s pesnikovo mislijo iz drugega soneta Pevčeva tožba, ki lahko predstavlja celoten narod, ne samo enega človeka:

... kdor svoj dar zakoplje, bo uničen, in ta, ki ga izrabi poveličan.

D. GABROVŠEK

Program prireditev v počastitev slovenskega kulturnega praznika v mesecu februarju

— Večer Prešernovih uglasbenih pesmi 6. 2. ob 20. uri v izvedbi Ileane Bratuž, Jožeta Stabeja ob spremljavi klavirja,
— razstava vrhniških likovnikov v avli Cankarjevega doma, 7. 2.,
— Likovna razstava Ane Sfiligoj v Salonu IUV, 9. 2.,
— »Pigmalion«, B. Shaw, Mestno gledališče ljubljansko, 29. 2. ob 19.30
— kulturni dnevi na vseh treh šolah, 8. 2.,
— spominske proslave po krajevnih skupnostih.

Pogovor z dedkom Mrazom

Letošnjega praznovanja se je udeležilo 14 delovnih organizacij (približno 1100 otrok) in v krajevnih skupnosti (približno 500 otrok). Dobrega starega dedka smo prosili za pogovor; čeprav utrujen, se je ljubeznivo odzval.

Kaj meniš o svojem obisku?

»Letošnjo zimo sem v občini Vrhnika obiskal precej otrok. Povsod so bili neučakani, prijetni in srečni ob mojem obisku. Hm, za starše pa ne vem, so bili zadovoljni ali ne; v zatožno knjigo me niso vpisali, pohvalili pa tudi ne! Še dobro, da mi otroci toliko pomenijo in da me imajo radi, sicer bi že odnehal. Ampak eno bi pa le povedal: ponekod sem imel preveč otrok naenkrat, tako da si nisem mogel pridobiti tistih, ki se me še bojijo, starejšim navihancem pa nisem utegnil povedati vsega in se pogovoriti z njimi. O, pa še kakšno gorko bi povedal tistim, ki ste me povabili! Vidim, da na moj prihod mislite čisto zadnji trenutek! Bolj cenite darila kot mojo besedo in spremljevalce! Neenotni ste v dogovarjanju, kako bo potekalo praznovanje! Za otroke v vseh svojih TOZD ni poskrbela DO...«

»No, dedek, ne tarnaj toliko!,« smo ga prekinili. »Čeprav si star in utrujen, ti očitno ni ušla nobena naša napaka. Lahko je tebi! Ti si sam v svojem ledenem kraljestvu, kar rečeš, velja! Pri nas pa — zima ni več zima, sneg pade, kadar se mu zdi, ljudi pa si menda že spoznal v svoji dolgoletni praksi! Ni hujšega kot mlačnost, sebičnost, površnost, neodgovornost in zaplotništvo. Poglej, kultura ljudi! Vsesplošna raven je tako nizka, da se bojimo za našo svetlo prihodnost. Pregovor, »Kaj me briga, sar ni moje,« je postal stalna praksa v odnosu do družbene lastnine! Poglej v kino-dvorane, prisluhni pogovorom na avtobusih... Oprosti, dedek Mraz, ne povešaj glave, zaneslo me je! Obremenjujem te s problemi, ki so ti tuji. Dolgujem ti le pojasnilo, kako smo pri nas pripravili tvoj sprejem. Oblike organizacijskih teles zvenijo nekoliko togo in učeno v primerjavi s tvojim pravljičnim svetom, vendar; kjer so delovni in osveščeni, so veliko naredili za tvoj sprejem.

Kot rečeno, vse OOS v delovnih organizacijah in krajevne skupnosti, (KK SZDL), so prejele obvestila, da pripravljamo praznovanje kot že pet let doslej. Odgovore smo ti skrbno posredovali. V nekaterih DO so pomišljali in razmišljali, zakaj morajo prispevati tudi za program in ne samo za darila, ki so jih same pripravile. Nekatere DO so se tako odločile po svoje! Če bi to storili tudi DO IUV in LIKO, bi praznovanje ne bilo! — dedek Mraz, kar lepo molči, ne vtikaj se, ti finančnega ministra ne poznaš! Raje me poslušaj, da boš kaj dodal! Zadnja beseda je vendarle tvoja!

Torej — letošnje praznovanje je bilo vsebinsko naslednje: risanke, lutkovno predstavo iz Ljubljane Kako sta se kužek in muca igrala gledališče, lutkovno predstavo Dobrodušno ptičje strašilo in igrico Kdo je napravil Vidku srajčico so si ogledali otroci iz VVZ Vrhnika, (slednjih dveh predstav in risank si nista ogledali enoti v Borovnici, na Logu in v Dragomerju). Vse enote pa je obiskal dedek Mraz. Otroci nižjih stopenj vseh treh OŠ so si ogledali že prej omenjeno predstavo iz Ljubljane v izvedbi Lutkovnega gledališča, za DO na Vrhniki je v Cankarjevem domu nastopala vrhniška lutkovna skupina, po krajevnih skupnostih pa dramska skupina »šolskega gledališča« OŠ I. Cankar in lutkovna skupina ŠKD OŠ Log-Dragomer. Lutkovna skupina ŠKD OŠ Borovnica je nastopila za 3 DO v Borovnici. Tudi vse, kar je bilo izven tega okvira in je izzvenelo v zadovoljstvo otrok in organizatorjev, je prispevek k popolnejšemu novoletnemu vzdušju.

Sprevod dedka Mraza, ki je prišel k nam iz Logatca, je dopolnil otrokom pravljični svet, starejšim pa obudil spomine na brezskrbne sanje otroštva in pravljične podobe ljubljanskega sprevoda pred več deset leti.

Od kje sredstva v letu 1983? Občinska zveza društev prijateljev mladine je v ta namen dala večino svojih sredstev (100.000), kar pa znaša del celotne finančne konstrukcije (okoli 220.000); občinski sindikalni svet je prispeval 30.000, ostala sredstva pa smo skrpali s finančno udeležbo DO (8000 za otroka). Krajevne skupnosti niso imele prispevka. Končni znesek bi bil nekaj milijonov večji, če bi TOZD »Usnjarna« ne opravila potrebnih tehničnih del, (prevozi, osvetlitev prireditvenega prostora), zastonj.

Z organizacijo izvajalskega dela prireditev smo se ukvarjali: VVZ Vrhnika, OŠ I. Cankar, DPM, OO ZSMS VAS, Dom JLA in Zveza kulturnih organizacij Vrhnika. IUV TOZD »Usnjarna« se še enkrat zahvaljujemo za razumevanje in pomoč. Zahvala tudi vsem ostalim, ki so kakorkoli pripomogli, da so prireditve potekale po programu.

Kaj praviš, dedek Mraz? Imaš še ti kaj dodati?«

»Ne, k temu nič, saj je to vaša stvar! Ne bom vas hvalil, če to misliš, pa tudi grajal ne! Vaše življenje je zame nenavadno! Prav je imel Pitagora, ki je rekel: »Človeško življenje je kot olimpijske igre. Nekateri postavijo stojnice, trgovine in mislijo samo na dobiček, drugi si prizadevajo za slavo v borbi, ostali pa so samo gledalci.«

Sršeče me je pogledal izpod belih obrvi, rekel: »Ha, ha« in odšel. Menda se mu nismo zamerili?!

M. R.

Dedek Mraz je tudi letos poklical v pomoč in vrhniški lutkarji so se odzvali. Cel teden so ga spremljali v Cankarjevem domu z igrico o dobrodušnem ptičjem strašilu, ki je pomagalo zajčku zbežati pred lisico. Vsako leto pa ima iste težave. Največja je prav gotovo izbira teksta. Tu je vodilo: tekst naj bo kratek, primeren za vse starostne stopnje otrok ter z majhnim številom nastopajočih. Igrica pa naj bi bila uporabna tudi po novoletnem praznovanju, da bi jo lahko predstavili otrokom, ki v zadnjem tednu preteklega leta niso prišli v Cankarjev dom in otrokom izven občine. Koliko so uspeli, naj povedo tisti, ki so jih videli, in tisti, ki jih še bodo. Najbolj iskreni kritiki pa so prav gotovo otroci. In zato je tudi najlepše plačilo za nastopajočega, če droben glasek iz dvorane zakliče: »Še.« Že v februarju bodo igrico ponovili dvakrat. Enkrat v Cankarjevi knjižnici, 2. 2. ob 17. uri, ter v Bevkah 8. februarja.

Salon IUV — Arhitekt Ana Sfiligoj

Mlada ustvarjalka se predstavlja takole:

»Že od malega se ukvarjam z oblikovanjem iz ostankov. V zadnjih časih mi je k srcu priraslo usnje.

Rada bi vam pokazala svoje kožnate tapiserije, pregrinjala in oblačila, ki lahko razveselijo proizvajalce modne in dekorativne konfekcije, navdušijo pridne roke k ročnemu delu ter pritegnejo oko poznavalca likovnih umetnosti.

Vsi izdelki so sestavljeni iz ostankov kož — odpadnih industrijskih surovin, ki jih naša industrija ne rabi več. Tako sem se lotila podobnega dela kot legendarna Didona, ki je bila razrezala volovsko kožo na tanke trakce, da je rešila svojo Kartagino; moj delovni proces je obraten: iz majhnih usnjenih koščkov sem oblikovala nove kože, si izmišljala noveživali, jim potem ustrojila kožo... (Koža revolucionarne zebre, Koža hibridnega konja, Koža hibridnega konja). Ničvredne ostanke usnja — žlahtnega in tisočletja číslanega materiala — sem združila v pokrpano celoto, usnje sem poplemenitila, da spet služi svojemu namenu in zažari v nenavadnih barvnih in likovnih kompozicijah. Ostanki usnja IUV in ostanki drugih materialov so mi pomagali da, se vam predstavim.«

Mario Varšić razstavljal grafike v DOMU JLA

Dom JLA in Zveza kulturnih organizacij z Vrhnike sta pripravila še eno zanimivo razstavo grafik. Tokrat je od 16. do 21. januarja razstavljal svoja dela vojak Mario Varšić iz Beograda, ki služi vojaški rok v kasarni Ivana Cankarja na Vrhniki.

NOVOSTI V CANKARJEVI KNJIŽNICI

STROKOVNA LITERATURA
Ambrožič-Novljan R.: Petnajsta divizija
Baigent, M.: Sveta kri in sveti gral
Birsa, M.: Srečanje z Abrahamom
Evans, C.: Kompjutorski izazov
Frelih, E.: V svetu operne Talije
Hribar, T.: Metoda Marxovega kapitala
Janković, M.: Programski jezik cobol
Jezernik, B.: Boj za obstanek
Leboyer, F.: Rojstvo brez nasilja
Lovrič, A.: Pascal: Osnove programiranja
Marco Polo
Mednarodno zasebno pravo
Messner, R.: Na meji smrti
Mohar, B.: Uvod v programiranje
Pot v Jajce 1943
Pregledna karta občine Vrhnika
Prežihov album
Programiranje NC, CNC mašina alataki
Programski jezik fortran
Samerhil — za i protiv
Schlesinger, S.: Grenki sadež
Stanič, G.: ZK v razmerah soc. samoupravljanja
Stefanini, B.: Fortran V — osnovni tečaj
Trček, V.: Načela in praksa mednarodnega sodelovanja
Vardjan, F.: Vzgoja lončnic
Vidrič, V.: Hrvaška moderna
Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
Zakrajšek, E.: Fortran
Zbornik dokumentov in podatkov sanitetne službe NOB na Slov. 1941 -1945
Zgodovina

LEPOSLOVJE
Mladinsko:
Bitenc, J.: Kurirčki
De Paola, T.: Martin potrebuje plašč
Divja jaga
Godina, F.: Zmaj v oknu
Jurca, B.: Snežaki v vrtcu
Kotzwinkle, W.: E. T.
Kovač, P.: Kresnica podnevnica
Marco Palo
Potrč, I.: Zebe in še nekaj takih o živalih
Rainer, M.: Mihaha
Snoj, J.: Sanjska miška
Svajncer, J.: Junak na kolcih
Taufer, V.: O, jej, krokodil
Verne, J.: Plavajoči otok
Zidar, P.: Lev Pink z jogurtom na glavi
Za odrasle:
Hergold, I.: Pojoči oreh
Kavčič, V.: Žrtve
Polanšek, V.: Križ s križi
Poniž, D.: Znaki in poetike
Smolnikar, B.: Mrtvi Stob
Šömen, B.: Past za metulje
Zaplotnik, N.: Pot
Zidar, P.: Dve postelji
Zidar, P.: Slovenske podobe na steklo
Prevodi:
Gill, B. M.: Žrtve
Kotzwinkle, W.: E. T.
Orwell, G.: 1984
Ostenso, M.: Objestneži
Rölvaag, O. E.: Velikani zemlje
Wallace, E.: Grozoviteži
Pesmi:
Ferk, J.: K. Vouk: Smrt, Črni cikel
Janevski, S.: Mag
Januš, G.: Pesmi
Kuprian, H.: Osat in mesec
Slovenska lirika

ŽENSKI PEVSKI ZB
SINJA GORICA

Ni samo pe
zaradi vese

O Ženskem pevskem zboru rica sem se tokrat pogovarjal Smrke-Kos, zborovodjo teg Vrhničani oz sprva Borovnič poznamo že kakih šest let, na jo najbrž poznajo otroci osno saj je njeno vsakodnevno del vanje glasbenega pouka na šoli Log-Dragomer. Predstavlj je njeno poučevanje v obojes zadovoljstvo, tako otrok kot n Majda popolnoma negira vlog in zapete tovarišice. Čeprav s najinem pogovoru prvič osebn je Majda tako prijetna, da sem družbi tudi jaz dobro počutila strah v stiku z novimi ljudmi iz gleda, da delo z otroki Majdo leto pomlajuje. In najbrž je tu hčerki Katarini prej prijateljica rišica kot stroga mama.

Majda prihaja s Tolminske, izobrazba pa jo je zanesla k skemu pevskemu zboru Tone T Ljubljane. Ravno ko se je zbor na gostovanje v Ameriko, se je njeno zborovsko petje, saj se je da se poroči. Po prihodu na V dolgo ostala neopažena, saj jo Vrhnika povabil, naj prevzame Ženskega pevskega zbora Sinja Takrat je bil to zbor devetih žens kih žena, ki so ob svojem vsakod delu začutile potrebo po pesm sprostitvi oziroma, kot so najbrž občutile, po prijetnih minutah, vsakodnevnega truda za kruh. Z ob raznih dogodkih v krajevni s potem pa se je tovarišica Terč dala na ZKO in povedala, da so

Smrke Majda

pravljene še na kaj več kot samo veselja. Tako so potem kmalu zap vodstvom Majde Smrke-Kos. M spominja tistih začetkov, ko so va njegoriški Opekarni, tam zadaj za jem. To niso bile samo pevsk ampak prav prijetno preživeti več dekleti in ženami si občutil sprot prav tisto prvinskost, ki je danes ž

Njihove vaje je iz leta v leto obi več žensk, zbor ni bil več samo s ški, pač pa so se vanj vključile tudi z Vrhnike, z Verda, saj so najbrž niki pogrešale ženski pevski zbo danes zbor šteje 30 žensk, iz Sinj pa so se z vajami preselile v OŠ Iv kar na Vrhniki, kjer imajo veliko b goje za delo. Srečujejo se ob pon zvečer in najbrž niti ne pomenijo cinske bone, itd. To so dekleta brez glasbene izobrazbe in vse zato naštudirajo po posluhu. M zahteva malo več vaje, ampak p ne dajo. Majda se prav čudi njiho zagnanosti. Včasih se že njej pre je preveč kritična, pa jo pevk vzpodbujajo naprej. Pri zboru je s veliko mladih pevk, veliko je dol sov, pohvalno se je izrazila pred čistem altu in pravi, da se da z sedaj zelo dobro delati, medte preteklo leto še imele probleme z

Ko takole Majda primerja svo drugimi podobnimi, pravi, da s treba sramovati, pa tudi moški m za ženske kar dobro pojejo. Tuka kar predstavljala Majdo, kako s pravljena z vsemi močmi boriti, našo enakopravnost.

Ko jim potem kakšno pese dobro zapeti, pa je veselje toliko pristnejše.

Pred sprejemom nove pevke v straši z nobenimi posebnimi av pač pa gre tu samo za preizkus, skupino glasov naj pevko uvrsti. krat še ne posegajo med kakšne moderne in umetne pesmi, pač zapojejo narodne, kakšne enosta redbe, pa te toliko bolj dodelajo Majda morda vnese tudi kakšno t pevke spoznajo, kakšne zvrsti obs kam bi še lahko posegle.

Spregovorila je o njihovih nast Bistre do občinske revije, nasto krajevnih skupnostih, pa Šentvida narsa, letos jeseni načrtujejo, da merno obeležile petletnico delova črtujejo snemanje na radiu, nam ponuditi svoje nastope našim kr skupnostim. Kot še toliko drugih se jejo s finančnimi težavami, del svoj za nastope so financirale in izdelal nekaj sredstev jim za delovanje p ZKO Vrhnika. Letos je za njihovo nost pri ZKO planirano 40.000 din bo najbrž premalo. Zato se dogo da bi za zbor iskale pokrovitelja.

Majda je potožila, da o svojem dobi prave, odkrite in dobronam ke, da je premalo stikov in sode med zborovodji. Pohvalno pa se je o razmahu zborovskega petja, sa kazuje, da ljudej ne hlepimo samo terialnih dobrinah, pač pa čutimo po sočloveku.

»AVTOMONTAŽA« LJUBLJANA
TOZD KOVINARSKA VRHNIKA
Partizanski tabor št. 1

objavlja

naslednja prosta dela in naloge:
1) 1 strojnega inženirja — tehnologa,
2) 3 KV proizvodnih delavcev — kovinostrugarjev,
3) 1 PK proizvodnega delavca — kovinostrugarja,
4) 1 KV kurjača in vzdrževalca okolja,
5) 2 KV proizvodnih delavcev — ključavničarjev z znanjem varjenja in
6) 1 PK proizvodnega delavca — ključavničarja z znanjem varjenja.

Pod tč. 1. — višja ali srednja izobrazba tehnične smeri s 3—5 let delovnih izkušenj.
Pod tč. 2. in 5. KV ali PK izobrazba ustrezne smeri s 3 –5 let delovnih izkušenj.
Pod tč. 3. in 6. PK izobrazba ustrezne smeri ali priučen določenih del z —1,5 let delovnih izkušenj.
Pod tč. 4. KV izobrazba ustrezne stroke in izpit za nizkotlačne kotle.
Pod tč. 2 in 3. izmensko delo.

Poskusno delo traja: pod tč. 1. 70 delovnih dni, pod tč. 2., 4. in 5. 45 delovnih dni, pod tč. 3 in 6. 35 delovnih dni.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Pismene prijave morajo kandidati — skupno z dokazili o strokovnosti — predložiti v 8 dneh od objave komisiji za delovna razmerja, TOZD Kovinarska Vrhnika, Partizanski tabor št. 1.
Kandidate bomo o rezultatih obvestili v 30 dneh po izbiri.

OBČINA VRHNIKA
UPRAVA ZA DRUŽBENE PRIHODKE

razpisuje opravila in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za mandatno dobo 4 leta

— SODELAVCA
odseku za knjigovodstvo in izterjavo

Pogoji:
— srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri ali gimnazija,
— 1 leto delovnih izkušenj,
— strokovni izpit,
Poskusna doba traja 2 meseca.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo kandidati na naslov: SO VRHNIKA, Kadrovska služba, Tržaška 1 v 8 dneh po objavi.

NOVO!

Brušenje rezil

Brušenje rezil (noži, škarje, žage, sekire, rezila kosilnic itd.), in izdelovanje cilinder ključev!
Nova delavnica na Vrhniki, Cankarjev trg 8, (na dvorišču pod sodiščem).
Delovni čas: vsak dan od 14. do 17. ure!
SOLIDNE CENE — KVALITETNE USLUGE!

Mladega fanta za priučitev v kovinostrugarski stroki ali kovinostrugarja, protega vojaščine, sprejmem v redno zaposlitev.
Informacije po tel. 752-315 ali osebno: Stara Vrhnika 125

Na podlagi 9. in 16. člena Statuta Samoupravne stanovanjske skupnosti Vrhnika ter 11., 12., 13., 14. in 15. člena Samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti Vrhnika za obdobje 1981—1985 je sprejela skupščina Samoupravne stanovanjske skupnosti Vrhnika na svoji 7. seji dne 21. 12. 1983 naslednji

UGOTOVITVENI SKLEP

o stopnjah, virih in osnovah sredstev za potrebe solidarnosti in vzajemnosti na področju stanovanjskega gospodarstva, združenih v okviru Samoupravne stanovanjske skupnosti Vrhnika za leto 1984

I.

Udeleženci, ki so sklenili Samoupravni sporazum o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti Vrhnika, bodo v letu 1984 združevali v Samoupravni stanovanjski skupnosti Vrhnika naslednja sredstva:

1. Za potrebe solidarnosti:
— po stopnji 1,75 % na BOD nepovratno iz dohodka za namene solidarnosti v občini,
— po stopnji 0,295 % na BOD nepovratno iz dohodka, za namene solidarnosti na ravni republike. (od tega 0,292 % za gradnjo domov za učence in študente in 0,003 % za bivalne pogoje MDA).
Skupaj 2,045 % na BOD nepovratno iz dohodka za potrebe solidarnosti.

2. Za potrebe vzajemnosti v stanovanjskem gospodarstvu na občinski ravni:
— po stopnji 2,744 na BOD iz ČD za lastne potrebe v OZD
— po stopnji 0,3 % na BOD iz ČD za namene vzajemnosti v občini,
— po stopnji 0,686 % na BOD iz ČD za komunalno urejanje zemljišč v občini,
— po stopnji 0,2 na BOD iz ČD za kadrovska stanovanja v občini.

3. Za potrebe vzajemnosti v stanovanjskem gospodarstvu na republiški ravni:
— po stopnji 0,025 % na BOD iz ČD za sofinansiranje reševanja stanovanjskih potreb kadrov na manj razvitih območjih SR Slovenije.
Skupaj (2. in 3.) 3,955 % na BOD iz čistega dohodka za potrebe vzajemnosti.

II.

Sredstva iz I. poglavja tega sklepa se izločajo ob vsakem izplačilu osebnih dohodkov.

III.

Ta sklep se objavi v Našem časopisu, veljati začne osmi dan po objavi, uporablja se od 1. 1. 1984.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
FRANC STRELEC, l.r.

slovenija avto **avtomerkur**
LJUBLJANA, Celovška 150 trgovina in servisi, n.sol.o.

TOZD Servis VRHNIKA

Objavlja
prosta dela in naloge
AVTOMEHANIKA — 3 delavci (za osebna vozila);
AVTOMEHANIKA — 1 delavec, (za diesel motorje in kmetijsko mehanizacijo).
Pogoji: KV avtomehanik, 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje za navedena dela in naloge bo sklenjeno za nedoločen čas. Poizkusno delo po pravilniku o delovnih razmerjih. Osebni dohodek po pravilniku o nagrejvanju in delovni učinkvitosti (od 11.000 do 21.000 din).

Nastop 1. 3. 1984
Pisne prijave pošljite v 15 dneh po objavi na naslov TOZD Servis VRHNIKA, 61360 Vrhnika, Jelovškova 6, kjer lahko dobite tudi podrobnejše informacije.

Kupim njivo, vrt ali manjši gozd v bližini Vrhnike. Ponudbe po tel.: 752-835 po 16. uri popoldne.

ZVEZNI SEKRETARIAT ZA LJUDSKO OBRAMBO
— PERSONALNA UPRAVA —

razpisuje

NATEČAJ

za sprejem kandidatov za učence splošnih srednjih vojaških šol, gojence srednjih vojaških šol rodov in služb in učence Šole za strokovne delavce v vojaško-tehniških poklicih v letu 1984

KATERE SO SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE?

— Letalska splošna srednja vojaška šola »Maršal Tito« v Mostarju;
— Splošna srednja vojaška šola »Bratstvo — enotnost« v Beogradu;
— Splošna srednja vojaška šola »Ivo Lola Ribar« v Zagrebu;
— Splošna srednja vojaška šola »Franc Rozman-Stane v Ljubljani, (samo za kandidate z območja SR Slovenije).

V naštete šole je možen vpis v 1., 2. in 3. razred.

— Srednja vojaška šola kopenske vojske v Sarajevu, smeri: pehota, artilerija, artilerijsko-raketne enote protizračne obrambe, oklepno-mehanizirane enote, inženirstvo, zveze, atomsko-biološko-kemična obramba;
— Tehniška srednja vojaška šola kopenske vojske v Zagrebu, smeri: strojniška, elektrotehniška, raketna, kemijsko-tehnološka, prometna.
— Letalskotehniška srednja vojaška šola v Rajlovcu, smeri: strojnotehniška, elektrotehniška, elektronskotehniška, telekomunikacijska.
— Mornariškotehniška srednja vojaška šola v Splitu.
— Intendantska srednja vojaška šola v Sarajevu.

V navedene šole je možen vpis v 1. in 3. razred.

— Šola za strokovne delavce v vojaškotehničnih poklicih, specialnosti: radijske naprave, UNF in radiorelejne naprave, telefonsko-telegrafske naprave.

Na tej šoli vpisujejo samo v 3. razred.

KAKŠNI SO POGOJI ZA SPREJEM?

Na natečaj se lahko priglasijo fantje, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

a) splošni pogoji:
— da so zdravi in sposobni, kar bo ugotovila pristojna vojaška zdravniška komisija;
— da niso bili sodno kaznovani in da proti njim ne teče kazenski postopek;
— da imajo priporočilo o moralno-političnih lastnostih za šolanje in službovanje v oboroženih silah;
— da imajo soglasje staršev — skrbnikov.

b) posebni pogoji:

1. kandidati za 1. razred splošnih srednjih vojaških šol in srednjih vojaških šol rodov in služb:
— da so rojeni leta 1968 ali kasneje;
— učenci, ki obiskujejo 8. razred osemletke, so morali 7. razred končati z najmanj dobrim uspehom, tisti, pa ki so osemletko že končali, so morali v 8. razredu doseči najmanj dober uspeh;
— učenci, ki so v 7. oziroma 8. razredu imeli dober uspeh, morajo v tem razredu imeti najmanj dobro oceno iz matematike, fizike in kemije;

2. kandidati za 2. razred splošnih srednjih vojaških šol:
— da so rojeni leta 1967 ali kasneje;
— učenci, ki obiskujejo 1. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja, so morali 8. razred osemletke končati z najmanj dobrim uspehom;
— učenci, ki imajo v 8. razredu osemletke dober uspeh, morajo iz matematike, fizike in kemije imeti oceno najmanj dobro;

3. kandidati za 3. razred splošnih srednjih vojaških šol, srednjih vojaških šol rodov in služb in Šole za strokovne delavce v vojaško-tehniških poklicih:
— da so rojeni leta 1966 ali kasneje;
— učenci, ki obiskujejo 2. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja, so morali 1. razred končati z najmanj dobrim uspehom, tisti pa, ki so 2. razred končali, morajo v tem razredu imeti najmanj dober uspeh;
— učenci, ki imajo v 1. in 2. razredu dober uspeh, morajo v tem razredu iz matematike, fizike in kemije imeti najmanj oceno dobro.

KAKO SE PRIJAVITE?

Kandidati, ki se žele javiti na ta razpis, naj se zglasijo pri občinskem upravnem organu za ljudsko obrambo v občini, kjer imajo stalno bivališče. Tam bodo dobili vsa pojasnila.

ŠOLANJE, PRAVICE IN OBVEZNOSTI UČENCEV IN GOJENCEV

Šolanje se začne 1. septembra 1984 in traja štiri ali dve leti.

Učenci in gojenci stanujejo med šolanjem v internatu in imajo na stroške Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo pravico do: stanovanja, hrane, oblačil in obutve, šolskega pribora, učbenikov, zdravstvenega varstva, denarnega nadomestila za prevoz do doma in nazaj ob polletnih in letnih šolskih počitnicah ter do mesečnih denarnih prejemkov.

Učenci Letalske splošne srednje vojaške šole »Maršal Tito« so med šolanjem poleg obvladovanja rednega programa dolžni, po predhodnem padalskem treningu s skoki, letati z jadralnimi in motornimi letali z dvojnimi komandami po programu jadranja-letanja, po končani šoli pa nadaljujejo šolanje na Letalski vojaški akademiji.

Učenci splošnih srednjih vojaških šol nadaljujejo po končani šoli šolanje na Vojaški akademiji kopenske vojske.

Gojenci srednjih vojaških šol rodov in služb so po končanem šolanju sprejeti v aktivno vojaško službo s činom vodnika ustreznega rodu ali službe.

Učenci Šole za strokovne delavce v vojaškotehniških poklicih odidejo po končanem šolanju na služenje vojaškega roka, za tem pa so sprejeti v službo v enote — ustanove, za katere so se šolali; pri tem dobe:
— naziv strokovnjaka delavca IV. stopnje za določeno specialnost;
— status civilne osebe v službi v JLA ter vse pravice in obveznosti, ki iz tega izhajajo.

Učenci oziroma gojenci so dolžni po končanem šolanju ostati v službi v Jugoslovanski ljudski armadi toliko časa, kolikor določa Zakon o službovanju v oboroženih silah.

Medsebojne obveznosti kandidatov, sprejetih na šolanje, in Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo bodo urejene s pogodbo. S to bodo, poleg drugega, določeni stroški šolanja (stroški za hrano, s stanovanje v internatu in mesečni denarni prejemki) za primer, če učenec oziroma gojenec po svoji krivdi ne bi izpolnil obveznosti.

Natečaj velja do 31. marca 1984.

O rešitvi prošenj bodo komisije za izbiro učencev in gojencev obvestila kandidate do konca maja 1984.

KJE DOBITE INFORMACIJE?

Vsa obvestila v zvezi z natečajem lahko kandidati dobijo pri:
— Splošni srednji vojaški šoli »Franc Rozman-Stane« v Ljubljani, telefon: 061—345-686,
— Upravi vojaškega okrožja Ljubljana,
— Oddelku za ljudsko obrambo v domači občini,
— Skupnosti za zaposlovanje.

KINO — KINO — KINO — KINO — KINO — KINO — KINO — KINO — KINO — KINO — KINO — KINO — KINO —

Program vrhniškega kina

do 5. 2.
četrtek ob 20
sobota ob 17.
nedelja ob 20.
ČAS PRVE LJUBEZNI — fr. barvni
Režija: Claude Pinotean
V gl. vl.: Sophie Marcean, Claude Brasseur, Brigitte Fossey
Romantičen film o prvi ljubezni 13-letnega dekleta v času, ko njeni starši doživljajo zakonsko krizo. Vse skupaj začinjeno s humorjem, zato velja za enega najprivlačnejših francoskih filmov v zadnjem času.

četrtek ob 18.
nedelja ob 16.
GOLA PEST — ameriški barvni
Režija: Cirio Santiago
V gl. vl.: Jullian Kessner, Darby Hinton, Ken Metcalfe
Instruktorka borilnih veščin išče sestro na Filipinih, kjer se je izgubila v podzemlju kriminala.

sobota ob 20.
nedelja ob 18.
STRUP IN MED — angl. barvni
Režija: Richard Loncraine
V gl. vl.: Sting, D. Elliot, Jean Plowright
Neznani fant se vrine v hišo, kjer imajo hromo hčerko. S svojo prisotnostjo povzroči številne družinske obračune.

matineja
nedelja ob 10.
torek, 2. ob 10.
LASSIEJEVE NOVE PUSTOLOVŠČINE — amer. barvni
Prikupen film s škotskim ovčarjem v glavni vlogi.

»10« (DESETKA)
Režija: Blake Edwards
V gl. vl.: Dudley Moore, Julie Andrews, Bo Derek
Zelo hipohondrično razpoložen kompunist srednjih let čuti da peša, pa bi si rad pred ostarelostjo privoščil avanturo z mlajšo lepotico. Ideal najde v pravkar poročeni lepotici, kljub temu ne vrže puške v koruzo.

do 12. 2.
četrtek ob 20.
sobota ob 17.
nedelja ob 20.
10 ZAPOVEDI — ameriški barvni
Režija: Cecile DeMille
V gl. vl.: Charlton Heston, Ann Baxter, Edward G. Robinson
Biblijska pravljica o Mojzesu na gori Sinaj in o desetih zapovedih.

četrtek ob 18.
nedelja ob 16.
GOLJUFIVA IGRA — ameriški barvni
Režija: Matt Cimber
V gl. vl.: Via Zadora, Telly Savalas, Desi Arnaz
Barsko pevko Bobbie izpustijo za konec tedna iz zapora, da bi lahko pričala proti svojemu menažerju. Podzemlje se je hoče znebiti in le s pomočjo zaljubljenega policaja ostane živa.

sobota ob 20.
nedelja ob 18.
DETEKTIV HARIETTA ZAPPER — amer. barvni
Režija: Lindsay Chonteff
V gl. vl.: Linda Marlowe
Harietta zna vse borilne veščine s karatejem vred. Med pretepi in streljanjem ima celo čas za ljubezen.

nedelja — matineja ob 10.
MED JASTREBI — nemško-jugosl.
Režija: Alfred Vohrer
V gl. vl.: Stevard Granger, Pierre Brice
Neuničljivi Karl May spet med nami!
Predpremiera meseca!

torek 14. 2.
Predvidoma BELI PES — ameriški barvni triller
Režija: Samuel Fuller
V gl. vl.: Kristine Nichol, Paul Winfield, Burt Ives, Jameson Parker
Film z lanskega FESTA. — Mlada igralka po nesreči povozi nemškega ovčarja, dresiranega za lov na črnce. Dá ga dreserju — črncu — da bi psa odvadil rasizma.

16. do 19. 2.
četrtek ob 20.
nedelja ob 16.
UČITELJ — francoski barvni
Režija: Claude Berri
V gl. vl.: Michel Coluche, Josiane Balasho, Jacques Debary
Film pripoveduje o tem, kako težko je biti učitelj in vzgajati mladino ob neurejenih razmerah v šolstvu. Če pa imaš otroke rad, je vse drugače.

petek ob 18.
matineja ob 10.
NOBODY IN INDIJANCI — ital. barvni CS
Režija: Damiano Damiani
V gl. vl.: Terence Hill, Miou-Miou
Western komedija, polna presenetljivih obratov. S še dvema pajdašema jo Nobody zagode majorju Cobotu, ki neusmiljeno iztreblja Indijance.

sobota ob 17.
nedelja ob 20.
10 ZAPOVEDI — II. del — amer. barvni
Režija: Cecile DeMille
V gl. vl.: Charlton Heston, Ann Baxter

sobota ob 20.
nedelja ob 18.
LJUBEZENSKI PARI — amer. barvni
Režija: Jack Smight
v gl. vl.: Schirley McLaine, James Coburn
Duhovita komedija o paru srednjih let, ki si zaželi spremembe — pustolovščin z mlajšimi.

torek, 21. 2.
ob 18.
GADJE MATURIRAJO — fr. barvni
režija: Claude Zidi
V gl. vl.: Michel Galabur, Marta Pacome
Repriza izjemno privlačne komedije.
Nadaljevanje Gadje na počitnicah — bo na sporedu 7. do 10. junija.

23. do 26. 2.
četrtek ob 20.
sobota ob 17.
nedelja ob 20.
NA ZAHODU NIČ NOVEGA — amer. CS color
Režija: Delbert Maun
V gl. vl.: Richard Thomas, Ernest Borgnine, Donald Pleseance
Znameniti protivojni roman Ericha M. Remarqua je bil večkrat prirejen za film. Najnovejša verzija je zelo spektakularna freska frontnega življenja v I. svetovni vojni.

petek ob 18.
nedelja ob 16.
FANTJE IZ MAKSOVEGA BARA — amer. barvni
Režija: Richard Donner
V gl. vl.: John Savage, David Morse, Diana Sharwid, Anny Wright
Film o mladih v provincialnem ameriškem mestu.

sobota ob 20.
nedelja ob 18.
ŠEST TEDNOV — ameriški barvni
Režija: Tony Bill
V gl. vl.: Dudley Moore, Mary Tyler Moore
Melodrama o 12-letnem dekletu, ki bo zaradi levkemije kmalu umrlo.

matineja —
ob 10 (ned.)
VARUH DIVJINE — ameriški barvni
Režija: David O'Malley
V gl. vl.: Denver Pyle, John Dehner, Meryl Miller
Film o začetkih Yosemitskega nacionalnega parka.
Zgodba se odvija sredi prejšnjega stoletja.

torek, 28. 2.
ob 18.
SLADKA MALA — amer. barvni
Režija: Louis Malle
V gl. vl.: Keith Carradine, Brooke Shield
Zelo odmeven film na temo »Lolite«, (mladostnica zapeljuje zrelega moža).

1. do 4. 3.
četrtek ob 20.
sobota ob 17.
SKRIVNOSTNA MOČ — angl. barvni
Režija: Roger Christian
V gl. vl.: Katherine Harrold, Željko Ivanek, Shirley Knight, Paul Freeman
Odličen primerek moderne grozljivke, ki spretno uporablja telepatijo kot osnovo za prikazovanje more o človeku in v odnosih.

sobota ob 20.
nedelja ob 18.
VEM, DA VEŠ, DA VEM — it. barvni
Režija: Alberto Sordi
V gl. vl.: Alberto Sordi, Monica Vitti
Fabio Bonetti je pomočnik glavnega direktorja v banki. Živi srečno v krogu družine. Nekega dne je miru konec: privatni detektiv zamenja Fabijevo ženo Livijo za ženo pomembnega magnata in sproti obvešča Fabia, kaj vse njegova žena »počne« . . .

petek ob 18.
nedelja ob 16.
XANADU — amer. barvni
Režija: Robert Greenwood
V gl. vl.: Olivia Newton-John, Gene Kelly
Glasbena komedija z obilo znanih melodij.

matineja —
nedelja ob 10.
OLD FIREHAND — nem. barvni
Režija: Alfred Fohrer
V gl. vl.: Pierre Brice, Maria Versink, Rod Cameron

ZAHVALA

Ob nepričakovani smrti dragega moža in očeta

Jožeta Kovača

se iskreno zahvaljujemo za nesebično pomoč, darovano cvetje in izrečeno sožalje vsem sorodnikom, sosedom in znancem, sodelavcem PAP Ljubljana, IUV, PTT enote Brezovica in sošolcem Cankarjeve šole. Hvala duhovniku za poslednje spremstvo, opravljen obred in tolažilne besede. Iskrena hvala tudi obema govornikoma: sosedu in sodelavcu PAP za poslovilni govor.

Hvala vsem in vsakomur za tople besede in spremstvo na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

v 63. letu starosti nas je po kratki in hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, brat in stric

Anton Podgornik

iz Stare Vrhnike 88
(Moravcov Tone)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. dekanu za lepo opravljeni obred, tovarišu Rozmanu za lep poslovilni govor in za vse podarjene vence in cvetje.

Žalujoči vsi njegovi!

ZAHVALA

Tiho nas je zapustil

Ludvik Vavtar

iz Sinje gorice 3

Iskreno se zahvaljujemo sosedom Rozmanovim, Rezki Bonjevčič in Žitkovim za nesebično pomoč, KS Sinja gorica in Gasilskemu društvu ter vsem, ki so nam pomagali ob prerani izgubi našega moža in očeta in ga pospremili na poslednji poti.

Vsi njegovi

Vsakokrat so take vrste za vpis novih vlog

Tamara Nikolič, Klavdija Vučkovič in Irena Kržmanc že nekaj časa resno opravljajo svoje delo v hranilnici.

ŠTIRI LETA ŠOLSKE HRANILNICE NA CANKARJEVI ŠOLI

Žvenket kovancev

Kot bi vstopil v banko! Saj tudi je tako, ko slišiš samo žvenket kovancev, ki jih pionirke in pionirji stresajo in preštevajo. Ne bi si mogli misliti, da je v razredu na Mrakovi šoli kot v panju. Najprej na hodniku srečamo prvošolko iz Zaplane, ki s hranilnikom v roki, kar nekako plah, stopica k razredu, kjer tovarišica Bronka Novak vodi pionirsko hranilnico. V njem je kot v mravljišču. Tudi učenci prvih štirih razredov so pridni varčevalci in ne samo na višji stopnji.

Šolska hranilnica na Cankarjevi šoli dela že četrto šolsko leto. Si lahko mislite, koliko denarja imajo sedaj v »blagajni«? Najbrž bo kar pretežko vprašanje. Zato takoj poiščemo odgovor: 138 starih milijonov imajo v »blagajni«, vedo povedati »delavci«, to so učenci, ki delajo v hranilnici; povedo pa kar v starih milijonih, čeprav so že generacija novih dinarjev.

Tistega zadnjega torka pred počitnicami sicer ni bilo predsednice pionirske hranilnice Helene Koderman, ki predseduje 50 delavcem hranilnice, pa smo kljub temu zvedeli prav vse.

Zakaj delavci? Res so že pravi delavci, kar težko je verjeti, koliko dela imajo. Tudi ob našem obisku so prišli s »šparovci« 104 učenci s svojimi prihranki. Veliko denarja je potrebno prešteti. Po hranilnikih ropotajo le kovanci, ni slišati šelestenja bankovcev. »Današnja rekorderka je bila učenka, ki je prinesla kar 914 dinarskih kovancev,« ve povedati Tamara Nikolič, ki jo vprašamo, če bo tudi potem zares delala v banki, pa po premisleku odvrne: »Mami dela sicer v banki, jaz pa najbrž ne bom.« Vendar ni hotela izdati svojih želja in načrtov, saj je šele v šestem razredu.

Bronka Novak je mentorica pionirske hranilnice; vodi jo že šesto leto. Kar preveč skromno govori o uspehih, iz ust jih ji je treba izvleči: »Ljubljanska banka vsako leto razpiše tekmovanje za najboljšo pionirsko hranilnico; dvakrat smo se odzvali na razpis in obakrat smo bili prvi.« Dva prehodna pokala krasita njihove vitrine.

Ni čudno, saj je bilo v letošnjem šolskem letu že čez tri tisoč šesto vlagateljev v hranilnici. Vsi ravno niso vedno vložili. Tudi dvignejo svoj denar, če ga potrebujejo za kaj koristnega. »Malo je takih, ki bi ga dvignili, da bi ga brez potrebe zapravili,« ve povedati Klavdija Vučkovič, ki že drugo leto »dela« v hranilnici. Irena Kržamanc pa je med štetjem »rumenih« prikimava.

Veliko zgovornejša pa je tovarišica Bronka, ko pripoveduje o »delavcih« in smotrih hranilnice. »Vsakdo, ki želi delati v hranilnici, mora imeti oceno iz matematike vsaj štiri. Znati mora čitljivo pisati, seveda pa mora biti predvsem natančen in si čas, ki ga potrebuje za vestno opravilo v hranilnici, odtrgati od svojega prostega časa, saj je precej več dela kot pri ostalih interesnih dejavnostih na šoli. Pogoj, ta je tudi najvažnejši, pa je, da je tudi varčevalec.«

V šolski hranilnici učenci varčujejo namensko. V četrtem razredu za šolo v naravi. »Pridni« so še posebej v 4. f razredu.

Tudi druge razredne skupnosti varčujejo za izlete. Ob koncu šolskega leta staršem le ni treba tako globoko seči v žep. Lani so imeli kar precej obresti, tudi iz vezanih vlog. »Obresti izplačujemo razrednim skupnostim, nekaj od tega denarja pa porabimo za izlet ob koncu šolskega leta s tistimi, ki redno varčujejo. Sicer smo vpeljali tudi tekmovanje med vsemi 1534 varčevalci, kolikor jih je na nižji in višji stopnji. Ne med posamezniki, gre za medrazredno tekmovanje, za najboljši razred v varčevanju v mesecu. Vsak učenec, ki pride vsak teden v treh mesecih v hranilnico, tudi dobi priložnostno darilo. Sedaj jim je Ljubljanska banka podarila miniaturne izvijače. Vsi pa dobijo tudi časopis Pikapolonica, ki izide dvakrat letno.«

Letos je na natečaju za najboljše spise o varčevanju uspela tudi njihova učenka Anja Juvan. In še nekaj velja povedati: mentorici včasih priskočita na pomoč Irena Rudolf in Silfa Poljanšek, ki sta sicer že srednješolki, vendar se radi vrneta med varčevalce, kadar imata le čas.

Katka Kohek je pazljivo preštevala prihranek, ki ga je potem vložila v hranilnico

Brez setve ni žetve

Star pregovor, s katerim se srečujemo še danes na vsakem koraku. Meni je pomen tega reka pojasnila babica, ko sem bila še majhna.

Šest let mi je bilo. Deset dinarjev sem dobila, ko sem babici pomagala nositi drva. Zelo sem jih bila vesela. Vprašala me je, kako bom denar porabila. Prepričana sem bila, da denar lahko zapravim za slaščice. Babica me je posadila na kolena in me žalostno pogledala. Takoj sem vedela, da ji odgovor ni bil všeč.

»Denar moramo odrasli zaslužiti s trdim delom,« je rekla. »Dobro moramo premisliti, kako ga porabimo. Ne smemo ga po nepotrebnem trošiti. Že majhna se moraš naučiti varčevati, da boš pravilno ravnala z denarjem, ko boš odrasla,« je še dodala in umolknila.

Postalo me je sram, ko sem pogledala njene zgarane roke. Obljubila sem ji, da ga bova z mamico odnesli v banko. In res sva naredili tako. Na banki sem dobila lep hranilnik, v katerega še danes spravljam svoje prihranke.

Babici sem prinesla pokazat svojo prvo hranilno knjižico. Nič ni rekla, samo nasmehnila se je in solza sreče ji je spolzel po globokih brazdah.

ANJA JUVANEC 5. E

Klanec asfaltiran

Na Klancu so se krajani lani septembra odločili, da si uredijo kanalizacijo in slabe makadamske ceste. Prvoten predračun je bil 970 tisoč dinarjev, vendar je sedaj ob zaključku vrednost teh dei narasla na preko 1,5 milijona dinarjev, predvsem zaradi večjega obsega del in tudi zaradi nekaterih podražitev. Pretežni del denarja so zbrali sami, saj je vsako gospodinjstvo prispevalo med 35 in 50 tisoč dinarjev (razen redkih izjem), nekoliko manj pa upokojenci. Poleg tega, so krajani sami opravili še preko 2700 prostovoljnih delovn Na pomoč jim je priskočil Industrija usnja s 400 tisoč ji.

Asfaltirali so okrog 300 m slabih makadamskih poti, pa uredili tudi kanaliza omrežje. Na Klancu pravij sedaj ni hiše, ki ne bi bila p čena na kanalizacijo. Isto so nekateri zamenjali tudi vodne cevi in priključke, ki tudi sami plačali. Akcija j uspela predvsem zaradi so vanja in razumevanja vseh ljalo bi jih posnemati.

Knjižnice vabijo

Obveščamo občane, da bo 8. februarja DAN ODPRT VRAT v knjižnicah na VRHNIKI, v BOROVNICI in na LOG Na ta dan bomo vpisovali nove člane brez članarine in sprej mali prepozno vrnjene knjige brez zamudnine.

Še posebej vabimo na obisk bralce, ki so pozabili vrniti kn ge.

Učence nižjih razredov, ki radi poslušajo pravljice, rešuje uganke, križanke, gledajo lutke, vabimo, da počitniški dolgč preženejo z obiskom knjižnice.

V pionirskem oddelku Cankarjeve knjižnice na Vrhniki v pričakujemo vsak dan ob 17. uri od 30. januarja do 3. februar

V četrtek, 2. februarja, bo na programu lutkovna igrica D BRODUŠNO PTIČJE STRAŠILO, v petek, 3. februarja, bos reševali uganke in križanke, ostale dni pa poslušali pravljic

V počastitev slovenskega kulturnega praznika bo 7. f bruarja ob 11.30 v knjižnici srečanje s pesnico Sašo Veg

DRUŠTVO INVALIDOV OBČINE VRHNIKA VABI VSE SVOJ ČLANE, DA SE UDELEŽE REDNEGA LETNEGA OBČNEG ZBORA, KI BO V

NEDELJO, 26. 2. 1984 OB 9. URI V AVLI OSNOVN ŠOLE IVAN CANKAR NA VRHNIKI.

NA ZBOR VABIMO TUDI NEVČLANJENE INVALIDE TE PROSIMO VSE, DA S SVOJO PRISOTNOSTJO ZAGOTOVIJ SKLEPČNOST IN USPEŠNO DELO ZBORA.

DRUŠTVO INVALIDOV VRHNIK

Programska jedra?!

Vemo kaj je to? Vemo za kaj gre? Smo povedali svoje mn nje? Hočemo o tem zvedeti kaj več? Vabimo vas, da se udel žite okrogle mize »PROGRAMSKA JEDRA« v Mali dvora Cankarjevega doma na Vrhniki, 23. februarja.

Na ta in še na mnoga vprašanja vam bodo poskušali odg voriti in nam približati problematiko te vroče teme Ciril Zlobe dr. Breda Pogorelc in dr. Lev Kreft.

SREČANJE UPOKOJENCEV MANTOVE

Vsakokrat enkratno doživetje

Ob novem letu je prišlo že kar v navado, da se s kolektivom in z dedkom Mrazom srečajo tudi upokojenci hotela Mantove. Srečanje je vsakokrat še posebej prisrčno, posebej še zato, ker so med njimi tudi otroci delavcev, ki so zaposleni v Mantovi.

Trinajst jih je, ki so združeni v klubu upokojencev Mantove, njihov predsednik pa je Jože Kordič. Tokrat jih je prišlo na srečanje le sedem in po začetnem »ogrevanju« so si imeli veliko povedati. Čeravno se večkrat naključno srečajo, pa so ta organizirana srečanja dogodek, ki jim veliko pomeni.

Najstarejši med njimi je Jože Strle, ima že 86 let in še vedno ga »sodelavci« kličejo Mantovski Jožk. Njegova pripoved je zanimiva. V lepem spominu so mu ostala leta, ki jih je dal Mantovi.

»Trinajst let sem z vozičkom, na roko, prepeljal veliko robe. Ne samo pijačo, tudi meso in drugo hrano sem speljal z mojim vozičkom. Ja, takrat so bili lepi časi. Ko sem prišel v Mantovo, sem bil še »gajstn«, rad sem delal in zadovoljen sem bil. In ne veste, kako mi je zdaj všeč, ko me povabijo v »staro društvo«. Sam sem, nisem se ženil. Sicer so se mi ponudile, pa nisem bil toliko korajžen,« obuja spomine Jože in pristavi, da je bil delavec celo življenje in da mu je na starost kar lepo.

Francka Potrebuješ je petindvajset let delala v Mantovi. »Vse mogoče sem delala. Največ pa sem stregla. No, dokler sem bila mlada, potem sem šla pa za »šank«. Dobra volja je bila vedno med nami. Redko smo se dali premotiti hudemu in slabi volji. Gostinec ne sme poznati slabe volje, veste. To moram položiti na srce tudi mladim gostincem. Pridni naj bodo, dela naj se »ahtajo« in pride dobra volja.« Živo se spominja še stare Mantove. »To je bilo življenje in mislim, da bi šle vse še enkrat v Mantovo za šank, če bi nas noge služile kot tedaj. Mnogo lepih spominov nas veže na tiste čase. Zdaj pa radi »priletimo skup«, vsaj nas sedem ne zamudi nobene prilike. Lomijo ga tisti, ki ne pridejo vsakokrat. Dokler lahko greš, moraš »živeti«. Ali jih bo to kaj podražilo?« hudomušno pristavi Francka.

»Drugačni časi so bili, težko je bilo, vendar lepo,« pripoveduje Jože Kordič, znan kot Dalmatinec. Marsikdo se spomni dobrih morskih rib pri Dalmatincu. Izvolili so ga za predsednika Kluba upokojencev Mantove. Klub so osnovali na pobudo direktorja Mantove Slavka Česna in to jim pomeni, so poudarjali, veliko. Nekdanji kolektiv jih še ni pozabil. Čutijo, da so še del tega kolektiva.

»V vrsti let, ko sem bil zaposlen na Vrhniki, sem se srečeval z mnogimi gosti. Tako prijetnimi kot neprijetnimi. Poskušal sem se držati zlatega pravila, da ima gost vedno prav. Tega pa marsikateri mlajši natakar noče niti slišati, kaj se šele da bi se po tem »gostinskem« pravilu ravnal. Gost v gostilni ne sme nikdar čakati,« meni Jože.

Minka Vidmarjeva, ki je bila blagajničarka kluba, je sedela v druščini deklet. Vseskozi jih je bil smeh. »Vsako leto damo vsaj nekaj denarja v našo blagajno. Potem poleti naredimo piknik, pozimi pa se srečamo tukaj na gorkem v Močilniku.«

Pripoveduje, da so izgubili že pet sodelavcev. Vsako leto za 1. maj se zberejo in odidejo na pokopališče in jim na grobu prižgo svečko in položijo cvetje. »Še vedno so nam dragi,« trdi Minka.

Po večerji so se upokojenci zapletli v prisrčen pogovor z nekdanjimi sodelavci. Kar nikakor jim niso šli iz misli lepi spomini na čase, ki so jih preživeli med njimi. Kličemo jim tudi mi: še na mnoga snidenja!

Jože Strle — Mantovski Jožk je bil tudi tokrat med sicer zgovornimi »dekleti« kar bolj molčeč.

Srečanj z nekdanjimi sodelavci so upokojenci vedno veseli.

Naš časopis — Glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnika — ureja uredniški odbor: Marina Jereb (predsednik), Vida Čurk, Milorad Borčič, Jakob Susman, Milan Selan, Cvetka Glumac, Franc Petelin (glavni in odgovorni urednik), Ivan Žitko tehnični urednik) — Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 8, Vrhnika — Številka žiro računa: 50110-678-54000 — Telefonska številka uredništva: 751-325 — Tisk: Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2 — Po mnenju Sekretariata za informacije v IS SRS na podlagi 7. točke prvega odstavka 26. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316-72) je Naš časopis oproščen prometnega davka.

EKSHIBICIJSKA TEKMA ZLATE SELEKCIJE IN KARTISTOV SLOVENIJE

Zlata selekcija : Kartisti 6:

Za Zlato selekcijo so igrali: Pavčič, Bassin, Klemenc, Trobec, C čič, Cerar, Seme, Bečejac, Oblak, Petač, Albreht, Fornezzi, Brodn Kartisti pa v postavi: Prek, Lavrič, Piletič, Miklavčič, Križaj, J Škof, Rotar, Bitenc, Hribar, Brenčič, Trenek, Bošinek in Logar.

Srečanje Zlate selekcije in selekcije najboljših slovenskih voznikov kartinga je privabilo okrog 200 gledalcev najbrže ravno zaradi zvenečih imen športnikov, ki so nastopili na tej reviji. Celotni iztržek s te prire pa je šel v korist Zveze paraple Slovenije. Velja še povedati, da to že 40. nastop Zlate selekcije humani prireditvi.

Nogometno prvenstvo Borovnic

Pod pokroviteljstvom KK SZDL je nogometni klub Borovnica ob 40-letnici AVNOJ pripravil tekmovanje v malem nogometu. V ligi je bilo kar deset moštev in po jesenskem delu je lestvica naslednja:

1.	KRIŽPOT	15
2.	AVTOPREVOZNIK	15
3.	DOL	15
4.	PENAROL	9
5.	OZ	
6.	KOČANI	
7.	LIKO	
8.	ŽABA	
9.	MARINČIČ	
10.	FENOLIT	

S 13 goli je najboljši s Janez Prvinšek, sledijo p Štefan Čukelj z 12, Janko z 10, Stane Suhadolnik z